AKREBİN ŞİFRESİ

İÇİNDEKİLER

GECEYE DÜŞEN GÖZ

Bu işi ilk kez yapıyor olması, yüreğini hoplatıyordu. Haftalardır düşünmüş, çareyi bu şekilde bulmuştu; ama gönlü yine de rahat değildi.

Gecenin bir vaktine kadar oturup uzun uzun plânlar yapmıştı. "Ya yakalanırsam ne yaparım?" diye düşünmekten bir an bile kendini alamıyordu.

Uzun zaman sonra bu durumdan sıkıldı "Ne olacaksa olsun!" dedikten sonra artık hiçbir şey düşünmemek için aklına koyduğu şeyi yapmaya karar verdi.

Bu duruma düşmek ona çok üzüntü veriyordu, zira ilk defa kendisinin olmayan bir şeyi alacak; yani hırsızlık yapacaktı.

Sokakta yürüyordu ama nereye niçin yürüdüğünü bilmiyordu. "İlk ve son kez..."dedi ve karşı kaldırıma geçmek için yola indi. Yolun ortasına gelince arabalara ait yolda yürüdüğünü anladı. Çalan kornalarla adımlarını hızlandırdı.

İşten çıkarılalı beri karnı açtı. Kendi için değil, çocukları için yapacaktı bu hırsızlığı. Kimseye durumunu söyleyip yardım isteyememişti.

Sokaklar gece karanlığıyla iyice tenhalaşmıştı. Beklediği zaman gelince saklandığı yerden çıkıp, kendinden bile utanan bir gölge gibi dükkânın önüne yaklaştı. Burası, daha önce gözüne kestirdiği küçük bir lokantaydı.

Cebindeki tornavidayı çıkarmadan önce etrafına iyice bakındı. Sokakta kimsecikler yoktu. Bu durumda rahatlayacağını zannetmişti; ama içi içini kemiriyordu. Sanki biri onu gözetliyordu.

– Kimse yok işte; ne diye korkuyorsun, dedi kendi kendine. Dedi ama bir türlü bu dediğine gönlü kanmadı. Ya biri görüyorsa, dedi ve buz gibi oldu. Birinin onu bu hâliyle görmesi düşüncesi onu ürpertmişti.

Bilemediği bir duygu takip edildiğini söylüyordu ona.

Ceketinin iç cebine gizlediği tornavidayı çıkarıp bir hamlede kapının kilidini kırdı. Kırılan kapıdan geçerken "Özür dilerim Osman Usta!" dedi soluk bir sesle. Kırılan kapıyla birlikte içinde de bir şeylerin kırıldığını düşündü. İçi cız etmişti.

Lokantaya girdikten sonra yavaşça kapıyı kapadı. Artık içerideydi. Sessiz bir şekilde yazar kasanın olduğu tezgâha yaklaştı. İçinde takip edildiği hissi hâlâ vardı. Tekrar sağına soluna baktı, kasanın üstündeki ışık, hırsızlık olayına karşı açık bırakılmıştı.

Kendi kendine sinirlenip "Kim beni görecek, gecenin karanlığında!" diye söylendi, ama yine de içindeki takip ediliyormuş hissi eksilmemişti.

Acele etmesi gerektiğini düşündü ve yazar kasanın önüne geldi. Tam kasayı açacakken, büyük harflerle kasanın yanındaki levhada yazılı olan cümle dikkatini çekti:

"AMAN DİKKAT ET OSMAN USTA!"

"Neden dikkat edecekmiş ki!" demekten kendini alamadı. Yazının geri kalan kısmını merak etmişti. Tekrar yazıya baktı:

"MÜŞTERİNİN ALACAĞINI HESAP EDERKEN YANLIŞ YAPMA!"

Bu, dükkân sahibinin kendisi için yazmış olduğu bir yazıydı. Kasanın yanında müşterinin göremeyeceği bir yerde duruyordu. Osman Usta'nın hesapta yanlış olmasından bu kadar çok korkuyor olması, gecenin bir vakti dükkânını soymaya gelen adamı etkilemişti.

Eli kasaya gidememişti. İçinde garip bir okuma merakı oluşmuş, yazının geri kalan kısmını da okutmuştu.

"Gözü veren Zat, hem gözü görür, hem gözün gördüğünü görür, sonra verir. Evet, senin gözüne bir gözlük yapan gözlükçü usta, göze gözlüğün yakıştığını görür, sonra yapar. Hem kulağı veren

Zat, elbette o kulağın işittiklerini işitir, sonra yapar, verir. Diğer özellikleri de bununla karşılaştır.

Evet, kendinde olmayan veremez. Görmeyi veren kendi görendir. Gözü yapan, o gözü hem kendi görür, hem o gözle görür."

Farkında olmadan yazıyı bitirivermişti. Sonra da âdeta olduğu yerde donmuş kalmıştı. Böylece içindeki takip ediliyorum hissinin kaynağını da bulmuştu.

Hiç kimse görmese de her şeyi gören ve bilen Zat, onu da görüyordu. Hem de kendi gözleri buna aracılık yapıyordu. Artık bu gerçeği öğrenince, daha doğrusu hatırlayınca hatasında devam edemeyeceği kararına vardı.

Bir yandan yaptığı bu iş vicdanını acıtıyordu; bir yandan da hatadan dönmenin mutluluğunu huzurunu yaşıyordu.

Bir an önce dükkândan kaçmayı düşündü. Tornavidayı cebine sokup hızlı adımlarla dükkândan çıktı. Ardına bakmadan koşuyordu.

Osman Usta'nın dükkânının bir sokak ilerisindeydi artık.

Bir süre sonra adımları yavaşladı yavaşladı. Dükkânın kapısına verdiği zararı yazıda söylenenlerin yanına koyunca durdu. "Her şeyi gören Zat, o kapıyı kırdığımı da görür." dedi ve geri döndü. Gidip dükkânın önüne oturdu. Sabaha kadar Osman Usta'nın

gelmesini bekledi. Onu görünce ondan özür dileyecek, eline ilk para geçtiği zaman hasarı ödeyeceğini söyleyecekti.

Günün ilk ışıklarıyla Osman Usta dükkânına gelmiş, kırılan kapıyı ve kapının hemen yanı başında oturan bu genç adamın hâlini görünce şaşırmıştı. Yerde süklüm püklüm oturan bu gencin pişmanlık dolu bakışları, olanı biteni anlatıyordu. Osman Usta onu çöktüğü yerden kaldırarak içeri davet etti.

Olanları mahcup bir şekilde anlatan gence sadece tebessümle karşılık verdi. Ardından yeni dostuna beraber çalışmayı teklif etti. Sonra da bir miktar para uzattı.

Genç adam, hem teklife hem de verilen bu paraya çok şaşırdı. Osman Usta gencin para almaktan utandığını anlayınca:

– Al bu senin ilk avansın; maaşından keseriz, diyerek parayı gencin cebine sıkıştırdı.

Bu, onun hiç beklemediği bir sondu. Hırsızlık yapmak için kapısını kırdığı dükkânın sahibi, karşısında durmuş ona beraber çalışmak istediğini söylüyor, para veriyordu. Bu mahcubiyeti daha fazla uzatmak istemeyen Osman Usta:

– Şimdi git, evinde biraz dinlen, çocuklarına alacaklarını al ve yarın erkenden dükkâna gel, dedi.

Hâlâ yaşadıklarına inanamayan genç adam, Osman Usta'nın ellerine sarılıp öptü. Ardından da bir çocuk gibi hoplaya zıplaya koşarak dükkândan çıktı.

Osman Usta, sokakta koşarak kaybolan adamın arkasından bakarken bir taraftan da ıslanan gözlerini siliyordu.

MERAKLISINA TURŞU

Camdan sızan ışık odanın duvarlarına çarpıyor, duvarda birbiri ardından koşuşturan çocuklar gibi bir saklanıyor bir ortaya çıkıyordu. Köşeyi kaplayan karyolanın üzerindeki kilim işlemeli kırlentler uslu duran çocuklar gibi sus pus oturuyor, sebil bardağı sıra sıra dizilmiş çiçeklerle birlikte odaya ayrı bir hava katıyordu. Bir de Hasibe Hanım'ın özenle yaptığı makromedeki fesleğenin burcu burcu rayihası…

Harun sobanın kenarındaki kanepede sıcağı görmüş de uzanıp kalmış kedi gibi yatıyor, duvardaki gölgelere oflaya puflaya bakınıyordu.

Göz numaraları arttığı için etrafını pek seçemiyor, buna da canı çok sıkılıyordu. O gün gözlükçüden yeni gözlüklerini alacaktı. Demirci körüğü gibi derin bir uf çektikten sonra:

– Of ya ne bu yaşta, dedeler gibi... Olmaz ki... Niye hep beni bulur böyle dertler, dedikten sonra önce sağa sonra sola dönüp yatağın üzerinde yerini sabitledi.

Kendi kendine söylenmesini, annesinin:

– Efendim, bana bir şey mi söylüyorsun Harun, sözleri böldü.

Gözlerini ovuşturan Harun:

– Yok, bir şey anne. Kendi kendime söyleniyordum, dedi.

Oğlunun dertli dertli durması Hasibe Hanım'ı üzüyordu. Onun canını neyin sıktığını merak ediyordu, ama ters cevap verir, diye sormaktan çekiniyordu. Ne zaman bir şey sorsa "Yok bir şey anne!" diye kestirip atıyordu Harun. Bunu bildiği için de Hasibe Hanım, üstüne fazla gitmemeye çalışıyordu.

Tavana bakmaktan yorulan Harun, yastığı başının altından alıp gözlerinin üzerine bastırdı. Canının sıkıntısı geçmiyordu. Gözleri, içine parmakla bastırılıyormuş gibi ağrıyordu. Bir süre sonra böyle beklemenin de çare olmadığını anladı ve yerinden doğruldu:

– "İki saat sonra gel." demişti gözlükçü, diyerek ceketini alıp kapıya yöneldi.

Annesi:

– Hayrola, nereye gidiyorsun, diye sordu.

Harun, ceketini giyerken:

– Gözlükçüden gözlüğümü almaya, dedi.

Dışarıya çıktığında yağmurun çiselediğini fark etti. Gökyüzünden düşen yağmur tanelerini görebilmek için kendini zorladı ve ardından:

– Hıh! Bir bu eksikti. Gözün ağrısın, az göresin, canın sıkılsın... Yetmiyormuş gibi bir de yağmur, diye mırıldandı. "Yahu neden her şey üst üste gelir? Neden sıkıntı olmadan bir hayat yaşanmaz? Neden bu acı?" gibi sorular takıldı aklına.

"DÜNYAAA DÖNEEER! DÜNYA DÖNEEER!" sesleri daldığı düşüncelerden sıyırdı onu.

– Ne yapalım döner döner; bunda bağıracak ne var? Dünya değil mi, diye söylendi tekrar.

Sesin geldiği yöne doğru ilerleyince bir garsonun, nasırlı ayağına basılmış gibi, bağırdığını gördü. O zaman, bir dönercinin önünde olduğunu anladı. Duyduklarını yanlış anladığı için kendi kendine güldü. Bu arada karnının acıktığını da hissetti. O zamana kadar fark etmediği bu lokantanın önünde bir garson etrafa seslenip müşteri toplamaya çalışıyordu.

Lokantaya yaklaşıp zar zor görebildiği vitrinin önündeki yazıları okumaya çalıştı:

– ŞE-KER-PA-RE-DÖ-DÖ-NERRR.

Tabeladaki bu ismi tamamen okuyunca afalladı. Gözlerini ovaladı, bir daha vitrine baktı. Aynı şeyi okuyunca:

– İlginç! Yeni bir döner çeşidi galiba, dedi içinden.

Biraz sonra diğer yemek isimlerini de okuyunca hayreti daha da arttı:

– BAL LAHMACUN

SÜTLAÇ ÇİĞ KÖFTE

PEKMEZ ADANA KEBAP

TULUMBA TURŞU

Yemek isimlerine daha fazla bakamadı. Sonra gerisin geriye dönerken:

– Yok! Yok! Bugün bir gariplik var. Yahu bu ne biçim lokanta; yiyecek tek bir acılı, tuzlu yemek yok, diye söylendi.

Lokantanın adı gibi yemekleri de garip gelmişti Harun'a. İçeriye girip garsona sormaya çekindi; garsonun dalga geçeceğini düşündü. Acısı, tuzu, olmayan bir lokantanın önünde durup düşünmek komik geldi. Ağrıyan gözlerini unutmuştu. Bu arada onu beklerken gören garson, bağırmayı bırakıp:

– Buyur abim, sıcak çorbalarım var, deyip Harun'a içeriyi gösterince:

– Ya tabi tabi! Siz üzerine bol bol pudra şekeri de serpmişsinizdir, deyiverdi.

Bağırmaktan kulakları az işitir olan garson Harun'a doğru eğilip:

– Ne buyurdun abim, dedi.

– Yok, bir şey! Bak sen işine… Ben ne dediğimi bilmiyorum, deyip geri geri yürümeye başladı.

Garson, eliyle selâm verip:

– Olur, güzel abim, sıkma sen tatlı canını, deyince Harun:

– Bak ya, şimdi de tatlı can falan demeye başladı, diyerek adımlarını çabuklaştırdı. Hızlı hızlı giderken de:

– Acıyı özler oldum; hey gidi hey, ne garip hâllere kaldık, diye mırıldandı.

O, yolda ilerlerken garson:

– DÜNYA DÖNEEER! DÜNYA DÖNEEER, diye tekrar bağırmaya başladı.

Saat, su gibi akıp gitmişti. Lokantanın önünden uzaklaşırken, "Tam aradığım dünya bu olmalı. Hiç acı yok. Baksana adamlar turşunun bile tadını kaçırmışlar, tulumba turşu yapmışlar." dedi, ama dediğini kendi midesi bile kaldırmadı. Bütün bunları hemen unutmaya çalıştı.

Gözlükçüye vardığında siparişi yapılmıştı. Gözlüğü gözüne takar takmaz âdeta ağrılarının hafiflediğini hissetti. Şimdi daha rahattı. Görmenin ne kadar güzel bir şey olduğunu ve bunun farkına ancak gözlerinin ağrımaya başlamasından sonra vardığını düşündü.

Geri dönerken yağmurun şiddeti biraz daha artmıştı. 'DÜNYA DÖNER SALONU'nun önüne gelince gözleri yemek listesine tekrar takıldı. Az önce gördüğü garip yemek isimlerinin aslında öyle olmadığını fark etti.

ŞEKERPARE

DÖNER

SÜTLAÇ

ÇİĞ KÖFTE

ADANA KEBAP

TULUMBA

TURŞU

SABAH KAHVALTISI (Bal, pekmez, reçel, tereyağı…) kelimelerini ayrı ayrı okumadığını, hepsini birleştirdiğini anladı.

Kendi kendine gülüp eve doğru yöneldiğinde yağmur iyice şiddetlenmişti. Ama artık yağmurdan şikâyet etmiyor; hatta yağmurun ıslatması hoşuna gidiyordu.

Aklına sabahki şikâyetleri gelince; bu dünyada tatlı gibi acının da, güzel günler gibi acı günlerin de, sağlıklı bir vücut kadar rahatsızlığın da ne kadar önemli olduğunu anladı.

Yağmur, akşama ve düşüncelerine pıtırtı melodisini söylerken huzur, geldi kondu gönül evine. Ardından şükretti acı ve tatlı her şey için Rabbine.

BİR DE TELEFON ÇALARSA

Hava soğuktu. Gün doğmuştu, ama ortalık ısınmamıştı. Gece artan soğuk sebebiyle don olmuş, her taraf buz kesmişti.

Sırrı Bey işe gitmek için yataktan çıkmaya yeltendi, ama evin içindeki soğuk onu engelledi. Ayakucunu yorgandan dışarıya biraz çıkarıp tekrar yatağın içine soktu. "Aman bu da ne yahu!" diye söylendiğinde ağzından kelimelerle beraber buhar da çıkmıştı. Yatakta birkaç dakika daha durmak, yorganın sıcağını iliklerinde hissetmek istedi.

Tıkırtılardan hanımının mutfakta kahvaltı hazırladığını anladı. Biraz daha yatakta kalırsa işe gecikeceğini düşünerek yataktan fırladı. Elbisesini giyip odadan çıktı.

Yüzünü yıkamak için lavaboya gittiğinde bir çırpıda ellerini yıkayıp havluya sarıldı. Yüzünü yıkamaktan korkmuştu. Suya dokununca bu düşüncesinde haklı olduğunu düşündü. Hızlı hareketlerle mutfağa geçti.

İçeri girer girmez gözüne kombi takıldı. Sinirlendi. Konuşuyor muydu dişleri mi takırdıyordu kendisi de anlamış değildi. Hanımı, kendisiyle konuştuğunu düşünerek sordu:

– Buyur Sırrı, bir şey mi dedin?

– Yok hanım ne diyeceğim. Nereden çıktı bu arıza, karda kışta?

– Vardır bir hikmeti, sıkma canını.

– Ne hikmeti olacak hanım sen de. Apaçık soğukta kaldık, işte. İşin gücün yoksa servisle uğraş dur.

– Merak etme, bugün gelip yaparlar. Bir günden bir şey olmaz. Kalın giyinirim biraz daha. Dayanamayacak kadar soğuk olursa, o zaman komşuya giderim. O zamana kadar servis de gelmiş olur.

Adam zorlukla karıştırdığı çayından bir yudum alıp:

– Geç hanım kalın giyinerek ısınmayı. Hele de bu soğukta… Baksana dişlerim keman çalıyor, soğuktan. Kombi bile zor ısıtıyordu, kalın giyinmekle olacak iş mi!

– Yok, canım, yapma şimdi. Biraz daha sakin düşün; vardır bir hikmeti.

– Neyse hanım tekrar başlamayalım.

…

Sırrı Bey, ağzına birkaç lokma attıktan sonra geç kalma endişesiyle çayından hızla bir yudum aldı, ama ardından da elindeki bardakla birlikte lavaboya koştu. Söylenmeye devam ediyordu:

– Heh bir de ağzımızı yaktık. Ne bu hanım, çay bardakta bile neredeyse fokurduyor. Bu kadar sıcak çay olur mu!

– Bak şimdi bunun suçlusu da ben oldum.

– Haydi, ben çıkıyorum. Sana kolay gelsin. Bir aksilik olursa ararsın. Gerçi servise kendi iş telefonumu bile verdim, onlar da ararlar her hâlde.

Ayağı kayıp da kapı önünün buz tuttuğunu anlayınca da:

– Sabah sabah az kalsın kıracaktık bir tarafımızı, deyip daha dikkatli yürümeye başladı.

Kombinin bozulmasına morali bozulmuş, her şeye sinirlenir hâle gelmişti. Gerçi çevredekilerin, "Sırrı Bey, yanlış anlama ama ufak şeylere bile çok çabuk sinirleniyorsun. Biraz rahat ol, olaylara bakışını değiştir. Gülümseyen gözlerle süz etrafı, güzellikleri görmeye alıştır gözlerini. Aksi hâlde bu tarzın kimi zaman olanları yanlış anlamana sebep oluyor." dedikleri geldi aklına; gülüp geçti.

Çok söylemişlerdi, ama onun tavrı kesindi. "Güzel görecekmişim, güzel düşünecekmişim ve güzel düşününce de daha mutlu olacakmışım, mışım da mışım."

diye söylediği kelimeleri uzatıp ağzında sakız gibi yuvarladı. Gülüyor gibiydi ama nedense içinde volkanlar patlıyor; birileri denk gelse de ona haykırsam diye âdeta vakit kolluyordu.

"İnsanlara iyi davranmaya gelmez ezeceksin, kızacaksın, bağıracaksın ki dediklerini yapsınlar." diye söylenmelerine devam etti. Daha fazla zaman kaybetmeden durağa koştu. Minibüste ayağına basanlar, trafikte olanlar da o güne eklenince işyerine daha bir sinirli girdi.

Aklına daha önceki günlerden yarım kalan işlerini tamamlamak geldi. Bütün gün yoğun bir çalışma temposu bile onu geceden başlayan sinirden kurtaramadı. Arkadaşlarının o gün sözleşmiş gibi "Abi hayırdır; bugün çok neşelisin." diyerek ona takılması bile yüzünü güldürmemişti.

"Aman kardeşim niçin olanlara hoşgörülü olacakmışım, neden gülümsemek zorundaymışım... Öyle yapınca ne kazanacağım hem... Beni seven böyle sevsin. Kombi bozulacak güzel göreceksin ve gülümseyeceksin; sabah sabah dolmuşa sıkış tıkış bineceksin, gülümseyeceksin; bir de geceden yenilmiş sarımsağın kokusunu düşünmeden arabaya binene müsamahalı davranacaksın. Gel de sinir olma kardeşim..." Gün boyunca aklında bu cümleler köşe kapmaca oynayıp durdu.

Bir ara işine dalmış bütün bu düşüncelerden kurtulmuştu ki telefonun ısrarlı çalışı, onu sabahki sinirli hâline geri götürdü. Telefonun açılmamasına dikkat edince telefonun çaldığı masaya doğru dönüp baktı. Ortalıkta kimsenin kalmadığını o zaman anladı. Mesai biter bitmez herkes işyerinden çıkıp gitmişti.

– İyi de bu telefon niye bu kadar uzun çaldı yahu, diye sinirle söylendi.

Artık yaptığı iş bile aklından gitmişti.

– Gidip şu telefonu bu kadar çaldıran adama haddini bildireyim, diyerek yerinden fırladı. "Bu ne kardeşim! Telefon dediğini birkaç kez çaldırırsın; telefon, açılmazsa kapatırsın. Yeni düdük almış çocuk gibi sürekli ne diye çaldırıyorsun." diye avazı çıktığı kadar bağıracaktı ki telefondaki kişi:

– Sırrı Bey'le görüşebilir miyim, deyince aklından geçenler bir anda silinip gitti.

– ...

– Alo beyefendi, biz evinize kadar geldik, ama kapıyı kimse açmadı; ne yapalım.

– Evde kimse yok mu!

...

Sırrı Bey, acaba hanıma bir şey mi oldu diye endişelendi başta. Biraz daha düşününce hanımının

komşuda olabileceğini tahmin etti. Telefondaki servis görevlisine:

– Siz bekleyin hemen kapıyı açtıracağım; ben de yetişmeye çalışacağım, dedi.

Telefonla komşuyu aradı. Hanımının biraz ısınmak için komşuya gittiğini öğrendikten sonra kapıda servis görevlilerinin olduğunu söyledi. Ardından da eve koşturdu. Yolda telefona sinirlenmesi aklına gelince, hâline güldü.

Eve geldiğinde görevliler arızayı gidermiş, çıkıyorlardı. Büyük oğlu servis görevlisini yolcu ediyordu. Sırrı Bey söylenen son kelimeleri duyabilmişti:

– İyi ki kombi arıza yapmış da bizi çağırmışsınız.

Bu sözler sebebiyle Sırrı Bey:

– Tabii iyi olur; o kadar para alırsanız, diye içinden geçirdi.

Olayın hiç de sandığı gibi olmadığını ancak eve girdiğinde anladı. Kombinin bacasını bir kuş yuvası tıkayınca, kombi arızaya geçmiş ve eğer servis çağrılmasaymış o gece gaz kaçağından ölebilirlermiş. Üstelik servis görevlileri de kombinin garantisi devam ettiği için beş kuruş bile para almamışlar.

Sırrı Bey o gün, bunun kaçıncı yanlış değerlendirmesi olduğunu düşündü ve kendi hâlinin komikliğine acıdı. Âdeta vehimler dünyasında yaşarken insanları ve

olayları güzel görememenin onu ne hâllere soktuğunu düşündü. Çevresindekiler "Güzel görsen güzel düşünürsün ve hayattan da lezzet alırsın." derlerdi de bu kadar olacağını düşünemezdi.

AKREBİN ŞİFRESİ

Bir yol gibi kıvrıla kıvrıla akan ırmağın kenarında salınan ardıç ağaçları, saçları bir o yana bir bu yana düşen çocuk gibi söğüt ağaçları… Dağların ardından gelen kurt ulumaları… Çiçeklerin insana baygınlık verecek kadar burna gelen coşkun kokuları… Bunlar Serhat'ın hiç alışık olmadığı şeylerdi. Bunların yerine apartmanlardan sarkan çamaşırlar, köşe başlarına yığılmış çöp kovaları, arabalardan şehre dolan mazot kokuları tanıdık gelirdi ona.

Hava karardıkça bu yabanlığı da korkuları da artıyordu. Yarasa gibi dallarda asılı duran yapraklar, korkularına korku katıyor, soğuk iliklerine işliyordu. Bir hışırtı duysa elindeki fenerin cılız ışığını sesin geldiği tarafa tutup kaygıyla bakınıyordu. "Yok! Yok! Korkmamalıyım!" avuntuları onu ancak birkaç saniye teselli edebiliyordu.

Lider izci, onları kamp yerini bulmak için gönderdiğinde grup arkadaşıyla yolunu ayırmış, tek başına kamp yerine ulaşabileceğini düşünmüştü. Fakat bir

saatte ulaşılması gereken kamp yerine saatler geçmesine rağmen hâlâ ulaşamamıştı. Kamp yerini bulamayacağını, ormanda kaybolduğunu anlayınca bir ağacın dibine çöküp kaldı. Ayaklarında derman kalmamıştı.

Ayaklarını uzatıp yere otururken sabahki konuşma geldi aklına: "Haydi canım ben haklıyım işte. Hem lider, beni çocuk yerine koyup Levent'le eşleştirmeye çalışmasaydı. Neymiş efendim, bu dostluk kampın haricinde de sürecekmiş de birbirimizi her zaman kötülüklerden koruyacakmışız da..."

Ormanın derinliklerinden gelen kurt ulumaları onu daldığı düşüncelerden çıkardı. Havanın kararmasıyla korkusu iyice arttı. Geri dönemeyeceğini düşünerek çevredeki dal parçalarını toplayıp onlarla bir yer ateşi yaktı. Sonra da sırt çantasındaki battaniyeyi ve süngeri çıkarıp ateşin kenarına oturdu. Ateşin meydana getirdiği gölgeler, çalıları şekilden şekle sokuyor, onu daha bir ürkütüyordu.

Ateşin yanışını seyrederken liderin sözlerini düşünüyordu. Ateşin içinden çıkıp gelen bu hayaller karşısında daldı gitti:

– Bak Serhat, Levent'le sen çok iyi bir ikili oluşturdunuz. Bu küçük grup içinde birbirinizi korumalısınız.

– Amaaan! Ne işimize yarayacak ki bu!

– Olur mu? Baş başa verip hatalarınızı düzeltebilirsiniz.

Arada bir, ateşin pıtırtıları da bu konuşmaya katılıyordu. Söz sırası Serhat'e gelmişti:

– Hıııh!

Liderle âdeta pazarlık yapıyorlar gibi konuşuyorlardı.

– Öyle basit görme bence.

– Ne yani? Levent, bana hatamı mı söyleyecek!

– Bir insan, dostunun sırtında akrep görse ve bunu söylese hata mı yapmış olur. İnsanların işlediği kusurlar da akrep gibidir. Akrepler de gizli gizli sokarlar ama fark edemeyiz. Bir dostumuzun uyarısı iyilikten başka bir şey değildir.

Serhat'ı, gecenin karanlığına gömen düşüncelerden duyduğu kurt ulumaları çıkardı. Karanlığa doğru bakarken bütün kaslarının gerildiğini hissetti. Elinde olmadan gözünden birkaç damla yaş döküldü. Kendi kendine:

– Ah, liderimin sözünü dinleseydim de Levent'ten ayrılmasaydım, diye hayıflandı.

Battaniyesini küçük bir çocuk gibi kafasına çekip korkularından kurtulmayı düşündü. Biraz sonra çıtırtılar duyduğunu fark etti. Sesler adım adım ona yaklaşıyordu. Etrafı kontrol etmek istiyordu ama çalıların ötesini göremiyordu.

Görmek istese ne olurdu ki… Çünkü ayağa kalkıp sesin geldiği yere bakamayacak, hatta titreyen bacaklarıyla kaçamayacak kadar korktuğu için olduğu yerde çakılı kalmıştı. Çığlık atmak istedi, ama korkudan sesinin bile çıkmayacağını anladı. Dehşet verici bir kâbusun ortasında hissetti kendisini. Ne yapacağını şaşırmıştı. Böyle bir sonunun olabileceğini hiç düşünmemişti. Hayıflanmalarının bir fayda vermediğini anlıyordu, ama yine de şu an yanında kendilerinden kaçtığı izci arkadaşlarının olmasını çok istiyordu.

Ses, birkaç metre ilerisine kadar yaklaşmıştı. Dışarıda neler oluyordu böyle! Soluk vermekten bile çekindiği bir anda sımsıkı sarıldığı battaniyesinin çekildiğini anlayınca:

– Eyvah! İmdaaat! Kurtlar, diye avazı çıktığı kadar bağırıyor; ayaklarını var gücüyle savuruyordu. Çığlık çığlığa etrafı inletirken kurtların ona saldırmadığını anlamış, sıkı sıkı kapadığı gözlerini açmıştı.

Bağırmaları devam ediyordu, ama niçin bağırdığına kendisi bile anlam veremiyordu. Çünkü etrafta kurt murt yoktu. Karşısındaki izci liderinden başkası değildi. Uzun bir süre etrafına donuk donuk bakan Serhat'ı kollarında tutan lider:

– Serhat! Serhat! Sakin ol, kurt falan yok burada. Beni tanımadın mı? Benim ben, dedikten sonra geriye dönerek:

– Heeeey gelin, Serhat'ı buldum, diye seslendi.

Biraz sonra Levent ve diğerleri de oraya geldiler. Lider, Serhat'a gelenler arasındaki arkadaşı Levent'i göstererek:

– İyi ki grup arkadaşın Levent'miş. Senin, onun yanından ayrıldığını kamptan çok uzaklarda olmasına rağmen geri gelip bize söyledi; yoksa seni bulamayacaktık, dedi. Sonra da Serhat'ın mahcubiyetini daha fazla arttırmamak için sözü kısa kesti:

– Haydi, bakalım geri dönüyoruz. Kamptakiler daha fazla merakta kalmasınlar.

Kampa dönerlerken Serhat, yaptığı hatayı anlamış, yol boyunca kendi hâline gülüyordu: Hışırtıları kurt zannetmesi, kurt zannettiği için de battaniyeyi çekiştiren hocasını tekmelemesi, avazı çıktığı kadar bağırması…

SANATÇININ SÜPÜRGESİ

Sadri Bey, tuvale fırçasını dokundurup kaldırdıktan sonra bir adım geriye çekildi ve tabloya baktı. Karanlık odadan aydınlık bir yere çıkmış gibi gözlerini kısarak resme bir daha göz gezdirdi. Elindeki fırçanın sapını ileriye doğru uzatarak resmin ölçüsünü kontrol etti.

Eline beyaz boyayı aldı. Pahalı bir boya olmasına rağmen resimdeki kuşun beyazını düşününce cesaretini toplayıp boyayı iyice sıktı. Zira bu tablo için çok çaba harcamıştı. Günlerdir geç saatlere kadar uğraşmıştı. O gece de saat epey ilerlemişti. Ayakta durmaktan yorulmuş, biraz da uykusuzluk sebebiyle bacakları titrer olmuştu.

Uykusunu kaçırmak için pencereye kadar gitti. Dışarıdan gelen temiz hava ile biraz kendine gelmişti. Camı açmasıyla sokakta duran kedi de kafasını kaldırıp ona doğru baktı. İlk anda kediyi fark edememiş, karanlık sokakta parlayan iki ışık dikkatini çekmişti. "Nasıl bir renktir, bu! Ben böyle bir rengi resme vermek istesem de başaramam." diye iç geçirdi.

Yanında konuşacak kimse olmadığı için sıkılmıştı. Kediyi de görmüşken, "Şişt, ne var ne yok!" diye seslenecek oldu, sonra kendi kendine, "Sadri Bey… Sadri Bey ne oluyor!" diyerek içeriye girdi.

Odaya geri döndü, paletini fırçasını tekrar eline alıp resme yöneldi. Tam bu sırada açık olan camdan içeri kara bir sinek girdi. Vızıldayarak uçan sineğin tablonun üzerine konması, Sadri Bey'i tedirgin etmişti. Bu kara iri sineğin birkaç saniye sonra da gelip resmin en beyaz yerine konmasıyla gözleri büyüdü de büyüdü. Ağzındaki lokmayı yutamamış da nefessiz kalmış gibi dondu kaldı.

Orada biraz daha beklerse sineğin resme yapışıp kalabileceğini, resmini berbat edeceğini düşünerek:

– Kışt... Kışt yahu ne yapıyorsun sinek, deyip elini tablonun üzerine doğru savurdu.

Elinde fırça olduğunu, fırça tabloya değince hatırladı. Sadece hatırlamadı, hayıflandı da. Ofladı pufladı, fırça elinde öyle donup kaldı. Çünkü bu hamlesiyle resmin tam orta yerinde hiç olmadık bir çizgi oluşturmuştu. Bir müddet sonra buzları çözülmüş balık gibi tepindi durdu, fırçayı yere atıp:

– Eh be sinek, bak şimdi; beğendin mi yaptığını? Hiç mi sanatçıya saygın yok, diye söylendi.

Boya kurumadan tekrar eline aldığı fırçayla o lekeyi resme yedirmeye çalıştı. Lekeyi tam sildim derken,

o vızıltı yeniden başladı. Fırçayı şövalenin üzerine koyduktan sonra, kenarda duran gazeteyi alıp sineğin peşine düştü. Havada dolanan sineği gözleriyle yakalayınca iz süren av köpeği gibi ona doğru yöneldi. Hayır, yönelmedi âdeta ayakları onu o tarafa götürdü. Hipnoz olmuş gibi bir iki adım atınca önünde duran sehpaya takılıp yere düştü. Artık bunu bir gurur meselesi yapmış, iz sürer olmuştu.

Resmine gösterdiği özen ve buna aldırış etmeyen sineğin hoyratça tavrı aklına geldikçe daha çok sinirlendi. Elindeki gazeteyi, buruşturulmuş gazete değil de av tüfeğiymiş gibi hissetti. Av sezonu açılmadan ava çıkan kaçak avcı gibi tedirgin dolaştı odada. Biraz sonra sineğin, perdenin iç tarafında olduğunu fark etti. Gözleri parladı. Resmini az kalsın mahveden sineği yakalamanın hırsıyla iyice zıpladı. Tam vuracağını düşünürken olduğu yerde kalakaldı. Saatlerdir ayakta durduğu için beli tutulmuştu ve bu zıplama ona hiç de iyi gelmemişti. Şimdi beli de sızlıyordu.

– Belim! Ah sinek ben şimdi seni ne yapayım, deyip daha bir sinirlendi.

O sızlanıp dururken sinek de fırsattan istifade, lambanın yanına kondu. Sineğin nereye konduğunu görünce elindeki gazeteyi süpürgeyle değiştirdi. Sonra lambaya doğru yaklaştı. Bu sefer zıplamayacaktı. Tabureyi de sessizce alıp lambanın altına geldi. Ses

çıkartıp sineği kaçırmak istemiyordu. Artık hedefine yaklaşmanın hazzıyla gülüyordu. Her şey hazırdı. Gerildi ve hızla süpürgeyi savurdu. Aman o da ne! Sinek tekrar kaçmış, hızla savrulan süpürge çarptığı lambayı patlatmıştı.

Bir anda, karanlıkta, taburenin üzerinde, öylece heykel gibi kaldığını anlayınca durup düşündü. Bütün bu çektikleri onu artık güldürüyordu. Ama sineğin nerede olduğu konusundaki merakı devam ediyordu. Bir süre sonra perdenin arasından ışık girdiğini fark etti. Hava aydınlanacak kadar vakit ilerlemişti. Odaya daha fazla ışık girsin diye perdeyi açınca oda aydınlandı.

Hava almak için açtığı pencereden giren sinek, ardından başından geçenler... Sahne sahne gözünün önünden geçti. Olayı ne kadar büyüttüğünü düşündü. Bu arada sinek de gelip camın çerçevesine kondu. Onu bu kadar sinirlendiren şey, eserine olanlardı. Ama artık siniri yatışmıştı. Camın önünde dururken gelen temiz hava da sakinleşmesine yardım etti. Sinek âdeta onun gözünün içine bakarken, "Kendi sanatına saygı isterken beni öldürme düşüncen garip değil mi! Hem sen sanatını düşünürken ve bunu saygısızlık olarak görürken, beni öldürmek istemen çok yanlış. Beni Yaratan sanatçıya hiç mi saygın yok!" der gibiydi.

Sadri Bey, elindeki süpürgeyi artık yere atmıştı. Sanata saygı duymakla, cana kıymanın yanlışlığının bağlantısını kurabildiğine sevindi. Aslında bu, bir sineğe değil bir sanat eserine kıymaktı. Bu da sanatçısına karşı bir saygısızlık olabilirdi.

Aklı başına gelmiş, öldürmek arzusu uçup gitmişti.

"Bir sinek bu kadar değerliyken ya insana, yani yaratılmışların en sanatlısına kıymak ne büyük bir saygısızlıktır." deyip sineğin camdan dışarı çıkışını seyretti. Aklına küçük yaşlarda ninesinin öğrettiği, "Bir insanı öldürmek bütün insanlığı öldürmek gibidir. Bir masumun hayatı, umum insanlık için olsa da heder olmaz." sözleri geldi. Yapılan yanlışın ne kadar büyük olduğunu anladı. Sinek uçarken Sadri Bey, ardından bakakaldı. Güneş artık iyice ortaya çıkmış, karanlıklar kaybolmuştu.

AT GÖZLÜKLERİ

Gönen Otogarı'nda sessizliği simitçilerin bağrışları bozuyordu. Bu arada Adnan ile Yaşar valizleriyle hikâyenin içine girdiler. Nereden çıktı şimdi bunlar demeyin; zira hikâyenin kahramanları onlar. Birlikte İstanbul'a gidecekler.

Adnan, elindeki valizi yere bırakıp bilete baktı. Daha sonra da Yaşar'a dönüp:

– Evet, şu ilerideki araba bizimki. Haydi bakalım Yaşar, dedi.

Yaşar ile Adnan otobüsün yanına vardılar. Sonra da muavine biletlerini gösterip valizleri otobüsün bagajına yerleştirdiler. Adnan, muavinin kulağına eğilip:

– Aman dikkat et, o çantada önemli eşyalar var, demesine rağmen muavin çantayı pamuk çuvalı gibi bagaja tıktı.

Adnan'ın dişlerinin arasından sızan "Hasbünallah." kelimesi, "Muavin kardeş ben ne dedim, sen ne yaptın… Yolculuğun ilk saniyelerinde yapılır mı bu bana…" anlamlarına geliyordu.

...

Otobüs, kalkış saatinden on beş dakika geç hareket edince Adnan, dilinin ucuna kadar gelip de söylemediği kelimeleri tekrar yutkundu. Bu duruma alışık olduğu için ayrıca kızmamaya gayret etti. Yolculuk başlamıştı. İki arkadaş yol boyunca çocukluk hatıraları hakkında konuştular.

Otobüs, dinlenme tesisine gelince yarım saatlik mola verdi. Dar koltuk arasında sıkışmaktan kurtulan dizleri, arabadan inince yeni doğan tayın bacakları gibi titredi durdu bir süre.

Adnan ile Yaşar, otobüsten inip öğle namazı için mescit aradılar. Abdestli oldukları için vakit kaybetmeden namazlarını kıldılar. Fakat geri döndüklerinde otobüsün yerinde olmadığını fark ettiler. Yanlış tarafa mı baktık, deyip mola yerini tekrar baştan sona gözden geçirdiler.

Otobüsün orada olmadığını anlayınca "Acaba geç mi kaldık." deyip saatlerine baktılar. Ama mola süresinin dolmasına daha on dakika vardı.

"On dakikada namaz kılar, arabaya yetişiriz." dediklerinde muavinin:

– Ayıp ettiniz abilerim, siz merak etmeyin, demesine bir anlam veremediler, çünkü henüz süre dolmadan otobüs gitmişti.

Adnan, sinirlenmemek için kendini zor tutuyordu, ama yolun ortasında bostan korkuluğu gibi öylece kalakalmışlardı.

Yaşar'ın, olanlardan sonra hâlâ sinirlenmemesi ve ertesi gün başlayacak olan mesaisine yetişmek için çareler düşünmesi, Adnan'ın yapamayacağı şeydi. Yaşar'ın sakin hâlinin aksine Adnan, âdeta tepiniyor sağa sola bakınıp:

– Kardeşim bu ne talihsizlik. İnsanın muhallebi yerken dişi kırılır mı, diye sorumlu birilerini arıyordu.

Bir ara Yaşar'ın gülümsediğini görünce dayanamayıp sordu:

– Hayrola, yine ne buldun! Yoksa otobüsü sadece ben kaçırdım da sen bu olayın figüranı mısın?

Yaşar, çocukluk arkadaşına bakıp daha bir gevrek gülerek şöyle dedi:

– Biraz rahat ol. Hem sinirlenince bir şey hallediliyor mu?

...

Konuşmalar uzayıp gitti. Sonunda mola yerine gelen başka bir otobüse binip durumlarını anlattılar.

Biraz önceki konuşmalar Adnan'ı rahatlatmaya yetmemiş, Yaşar'ın rahatlığı onu daha da çileden çıkarmıştı. Bir sonraki mola yerinde otobüsü yakalama ümidiyle biraz rahatladı. Nihayet bir sonraki mola yerine

gelmişlerdi. Adnan bu sefer de aynı akıbete uğramamak için arabadan inerken muavine:

– Aman kardeşim, siz de unutmayın bizi, deyince muavin kıs kıs güldü.

Adnan, tam muavine niçin güldüğünü soracaktı ki kaçırdıkları otobüsü gördü. Muavine cevap vermeyi bir tarafa bırakıp diğer arabanın olduğu yere doğru koşarak ilerledi.

Yaşar, başta Adnan'ın neden koştuğunu anlamamıştı. Biraz dikkatli bakıp da otobüsü görünce o da arkadaşının peşinden koştu. Otobüsün yanına kadar giden Adnan, tam bağırıp çağıracaktı ki muavin daha önce davrandı:

– Vay benim güzel abim! Vay!

– …

Adnan, "Adama bak yahu, hiçbir şey yokmuş gibi nasıl da pişkin pişkin atlıyor, zıplıyor, olanları unutturmaya çalışıyor." diye düşünürken muavin aynı coşkuyla:

– Abi var ya siz Allah'ın sevgili kuluymuşsunuz, dedi.

Adnan, onun ne demek istediğini hâlâ anlamış değildi. Muavin, otobüsün camını göstererek sözüne devam etti:

– Görüyor musun camın hâlini?

Adnan ve Yaşar birbirine bakıp aynı anda sordular:

– Eee! Bunun bizim dinlenme tesisinde unutulmamızla ne alâkası var?

– Olur, mu canım abim! Siz namaza gittikten sonra sarhoşun biri gelip şoförle tartıştı.

– Yani?

– Sonra da..., dedi durdu ve bir güzel yutkundu.

Adnan ile Yaşar, olanı biteni tam olarak kavrayamadıkları için muavinin suratına bakmaya devam ettiler. Onların kendisini dikkatle seyretmesinden hoşlanan muavin, başlarından geçenleri kaldığı yerden anlatmaya başladı:

– Kavga etmek ister gibi bir hâli vardı. Biz de bu sarhoştan kurtulmak için aceleyle yola çıktık. Ama o da inat etti ve ardımızdan arabasına atlayıp bizi takip etti.

Adnan, Yaşar'a bakıp:

– Eeee!

– Bir süre sonra bizi geçip direksiyonu önümüze doğru kırdı. Az kalsın kaza yapacaktık.

– ...

– Sonra belindeki silahı çekip şoföre doğru iki el ateş etti.

Adnan ve Yaşar anlatılanlara şaşırıp kalmıştı. Merakla:

– Deme yahu; geçmiş olsun… Yaralanan ya da ölen var mı, diye sordular. Muavin:

– Buraya kadar olan kısımdan sonrası sizinle ilgili, deyince Adnan:

– Nedenmiş o, deyiverdi.

– Çünkü sarhoş ateş edince, şoförü ıskalayan kurşunların ikisi de sizin oturduğunuz koltuklara geldi. Yani arabada olsaydınız, belki de şimdi sağ olmayacaktınız.

– ...

Duyduklarının tesiriyle donakalmışlardı. Kurşunlar kafalarını yasladıkları koltukları delip öbür taraftan çıkmıştı. Bir süre sonra bu şoktan kurtulmuş olan Adnan, bir önceki durakta tartıştığı Yaşar'a, "Olur ki siz bir şeyden hoşlanmazsınız da o şey hakkınızda hayırlıdır. Bir şeyi seversiniz ama o şey ise hakkınızda şerlidir. Allah bilir, siz bilmezsiniz." (Bakara sûresi, 216. âyet) âyetini hatırlattıktan sonra:

– Ben hatamı anladım abi, hem de çok iyi, dedi.

Yeni gelen arabaların tıslamaları arasında "Çaylar müessesemizin ikramıdır." anonsu yankılandı. Bu anonsun üzerine Adnan, Yaşar'ın kolunda olduğu hâlde kafeteryaya doğru ilerlediler.

SORULAR TAKILIRSA GÖKYÜZÜNE

Hava sıcaktı. Uzmanlar, zorunlu hâllerin dışında sokağa çıkılmamasını tavsiye ediyordu. Sıcaklık, kalabalığın tesiriyle daha da fazla hissediliyordu. İnsanlar, arabalar, vapurlar, gölgeye sığınmış martılar... Fuat, ne tarafa baksa sıcaktan bir yere gizlenmiş insanlar görüyordu. Yolun karşısına geçerken ayağının bir şeylere yapıştığını hissetti. Ayakkabısının altına bakınca simsiyah zifti fark etti. Asfalt sıcağın tesiriyle eriyecek hâle gelmiş, ayakkabısına da yapışmıştı.

Fuat, elindeki bilgisayarı, terleyen parmaklarından kayıp düşmesin, diye tekrar sıkıca kavradı. Arabasını park edecek yeri bile bulmakta zorlanmıştı. Sıcak, mesafeleri daha da arttırmıştı.

Zor bir yolculuktan sonra komşusu Kenan'ın bilgisayar firmasına girdi. Bilgisayarı masaya bırakınca rahatladı. Tezgâhtaki genç, gelen kişiyi tanımıştı:

– Vay Doktor Bey, hoş geldiniz.

– Hoş bulduk.

Kenan, Doktor Fuat'ın tezgâha bıraktığı bilgisayarı gösterip:

– Hayrola nesi var hastamızın? Nabzı atıyor mu? Tansiyonu kaç, tarzında espriler yapınca Fuat gülümsedi.

Kenan, çırağa dönüp:

– Evlâdım, Doktor Bey'e soğuk bir şeyler söyle, dedi ve bilgisayarı tornavidayla bir çırpıda açtı.

Açarken de, "Nedir şikâyetiniz?" deyip bilgisayarın içine doğru baktı. Doktor Fuat:

– Geçenlerde elektrik bir gitti bir geldi; ardından bilgisayarı açmaya çalıştım, açılmadı, derken Kenan çırağa:

– Oğlum bir tane güç kaynağı getir, dedi.

Doktor Fuat yerinden doğrulup:

– Çok sürer mi? Eğer işi uzunsa ben daha sonra da gelebilirim. Malum bilgisayar bu... İçi karmakarışık, belki hatalı birkaç şey çıkabilir, deyince Kenan, kafasını bilgisayardan kaldırmadan:

– Dışarıdan bakılınca ne kadar karmaşık gözüküyor değil mi? Birçok kıldan ince kablo var ve bunlardan bilgi, görüntü, ses geçiyor. Bunları düşününce hayretler içinde kalıyorum, dedi.

Bir süre durakladıktan sonra alnında biriken teri silip devam etti:

– Doktor Bey, geçenlerde bir belgesel seyrederken öğrendim de karaciğerin beş bine yakın görevi varmış. Bilgisayara, "Karmaşık ve ne müthiş çalışma sistemi var." derken bunu duyunca donup kaldım. Yahu bir değil beş değil; tam tamına beş bin! Ne dersin, Rabbim ne kadar güzel yaratmış değil mi?

Kenan, anlattıklarının heyecanıyla elindeki tornavidayı orkestra şefinin salladığı sopa gibi sallıyor, arada sırada tekrar bilgisayarın içine gömülüyordu. Âdeta ne sıcağı ne de önündeki bilgisayarı görür olmuştu. Bir süre sonra:

– Sizin alanınızda konuşmak da ayıp oluyor, ama duyunca şaşırdım kaldım. Siz ne dersiniz, deyip Fuat'a doğru baktığında onun ayağa kalktığını gördü. Masadaki soğuk gazozu yudumlamayı bırakmış olan doktorun dalgın bakışlarına anlam veremeyen Kenan sordu:

– Hayrola Doktor Bey, çok konuşup kafanı şişirmedim ya.

– Lütfen yanlış anlamayın, kafam dalgın. Bir saat sonra bir hastamı kontrole gideceğim; aklımda o vardı.

– Geçmiş olsun neyi vardı?

– İş kazasında kopan ayağını birleştirdik. Şimdi kontrol altında... Onu görmem lâzım, deyip müsaade istedi.

Çıkarken, onu yolcu eden Kenan:

– Siz merak etmeyin, bilgisayarınızı akşama alabilirsiniz, derken biraz önce duyduğu hastanın hâlini düşünür gibiydi.

Doktor, sıcaktan ve beynindeki sorulardan kaçar gibi dükkândan uzaklaştı. Çünkü bu türlü düşünceler onu yoruyordu. O, her şeyin tesadüfen oluştuğunu düşünüyor, bir yaratıcının olmadığına inanıyordu. Arabasına binip hastaneye gitti. Hastanın odasına ameliyatı yapan profesörle girdiğinde hastayı egzersiz yaparken buldu.

Hasta onları görünce:

– Doktor Bey, bacağımın bazı yerlerini hissedebiliyorum, diye sevinçle seslendi.

Bunu duyan profesör eline aldığı aletlerle hastanın bacağını kontrol etti. Gerçekten hastanın dediği gibi bacağın bir kısmı fonksiyonlarını yerine getirebiliyordu. Doktorun aklı bir taraftan Kenan'ın söyledikleriyle meşgulken, bir taraftan da profesörün hastaya dediklerini dinliyordu:

– Kazada kopan bacak, ameliyatla birleştirilmeye çalışıldı. Ancak ana sinirlerin bile bağlanması çok zordu.

Ayrıca sinirlerin tekrar gelişmesi, açığı kapatmaya çalışması da ilginç. Allah'ın mucizesi. Ne kadar harika yaratılmış değil mi?

Fuat, bu sözü o gün ikinci kez duymuştu: "Ne kadar harika değil mi! Ne kadar harika!" Düşünmekten kaçtığı bu fikirler, onu tekrar sarmıştı.

– Ama bu nasıl olur, dedi kendi kendine. Binlerce sinir ucu geçiyor bacaktan!

Bu türden hastayı çok görmüştü, ama o gün farklıydı. İçinde bir şeylerin kıpırdadığını hisseder gibi oldu, başta. Lakin yine de bütün bunları bir yaratıcının yaptığını kabullenmek ona kolay gelmiyordu. Kafasını karıştıran soruların cevabı hastadan gelmişti:

– Güzeller güzelli Rabbim, nelere kadir!

...

Kelimeler aklından âdeta dışarı taşmış, gökyüzüne asılmıştı. Fuat, bir rüyadan uyanır gibiydi. Kafasındaki fırtına, hastaneden çıkıp tekrar bilgisayar firmasına gidinceye kadar devam etti. Oraya vardığında bilgisayarının yapıldığını gördü.

Bilgisayarını alıp çıkarken komşusunun gözlerinin içine baktı; gözleri doldu. Çünkü yıllardır aradığı sorunun cevabını bulmuştu.

Bilgisayar bile bir yapıcısının olduğunu gösterirken, bu canlılar da başıboş olamazdı. Aslında yaratılanların

öyle parlak bir düzeni var ki, onu düzenleyeni güneş gibi içinde gösteriyor. Demek ki binlerce sinir hücresini, sivrisineğin gözünü yaratan, güneşi de yaratmıştır.

Bilgisayar firmasından çıktığında güneş, yerini akşam serinliğine bırakırken; Doktor Fuat'ın aklını yakan sorular da yerini huzura bırakıyordu.

GECENİN AYDINLIĞI

Sokak lambasının dışarıdan sızan ışığı da olmasa evdeki kapı, kütüphane, hatta gün ortasında parıl parıl parlayan vitrin bile gözükmeyecekti. Oda, gece yarısı ayağa kalkan kişi eğer dikkatli yürümezse bunlardan birine çarpabilecek kadar karanlıktı.

Yaz olduğundan, kış gecelerinde odanın tavanında ayın durgun sulardaki yakamozu gibi ışığı da yoktu. Vehbi de karanlıktan hiç hoşlanmazdı. Bazen kafasına kadar çektiği yorganın altında uyuyana kadar beklerdi.

O gece de öyle olmuştu. Herkes uyumuştu ama Vehbi sıkı sıkıya kapadığı gözlerine rağmen hâlâ uyuyamamıştı. Yorganın altında uzun süre bir sağa bir sola döndü durdu. Bir süre sonra havasız kaldığı için yorgandan kafasını çıkardı.

Yatalı yaklaşık bir saat olmuştu, ama gözüne bir damla uyku girmemişti. Oysaki yorgunluktan bütün vücudu kırılıyordu.

– Ah anne ah! Televizyonun karşısındayken uyuyakalmıştım ne güzel. Ne vardı uyandıracak. Elbiseyle

yatılmazmış da ütüsü bozulurmuş da... Böyle televizyonun karşısında koltukta iki büklüm uyunur muymuş da... Şimdi gel de tekrar kaçan ve bir türlü gelmeyen uykuyu yakala, diye söylendi kendi kendine.

Karanlık odada oynaşan perdenin oluşturduğu hayallere takıldı kaldı. Bu manzara bir süre böyle devam edip gitti.

Ne zaman kendinden ve aklına takılan sorulardan kaçmak için uyumak istese gece zehir olurdu.

Bir sağa bir sola dönüyor, sırt üstü, yüz üstü uzanıyor; uyumanın her türlüsünü deniyor ama olmuyordu. Bir türlü uyku gözüne girmiyordu. Bir, tepe üstü yatmayı denemek kalmıştı. Ama uyumak ne mümkün... Sanki evdeki bütün kahveyi ona içirmişlerdi.

Akvaryumdaki balıklar, tekir kedi hatta saatin içindeki guguk kuşu bile uyumuştu, ama o hâlâ uyuyamamıştı. Hep aklına takılan o sorular sebep oluyordu bu uykusuzluğa. Birkaç aydır böyle geçiyordu. Oysa ondan önce ne kadar rahat uyuyabiliyordu. Karanlık bastırdı mı o düşünceler onu sarıyor bir türlü uyutmuyordu.

Annesi babası ve kardeşlerinin uykuya geçtiği, sessizlikten anlaşılıyordu. Kalkıp camı açıp dışarı bakmak istedi, ama karanlıktan çekindiği için yatağından çıkamadı.

Odanın içinde bir tek saatin tıkırtıları vardı.

Nedense içini kaplayan korku, geceyle birlikte birden başlıyordu. Aklına takılan soruları cevaplamak için soracak biri de çevresinde olmayınca olduğu yerde kıvranıp duruyordu.

Ne zaman çevresindeki arkadaşlarına aklından geçen soruları söylese, "Yahu bırak şimdi bunları düşünmeyi. Genç adamsın daha... Biraz yaşlan o zaman düşünürsün böyle şeyleri. Sonra gençliğinde yapacaklarını, geri dönüp yaşayamazsın. Sen gençliğini yaşa, ileride bir tövbe ettin mi; oldu, bitti." diyorlardı.

O da o an bu sözlere kanardı, ama geceyle birlikte endişeleri tekrar başlardı: Ya yaşlanmadan, tövbe etmeye zaman kalmadan, doğru dürüst bir hayata başlamadan hayat biterse... Ya bu gece karanlığından daha karanlık yerlere giderse... Ya sabah bir daha olmazsa? Ya... Ya... Hayır, hayır uyumalıyım...

Aklına yatağının kenarına koyduğu radyo geldi. Bir şeyler dinleyip kurtulacağını düşündü. Kulaklığı kulağına takıp kanalları dolaştı. Bir süre sonra radyoda da hoşuna giden bir şey bulamayınca kulaklığı çıkardı. Filmlerde olduğu gibi kalkıp süt içecek, uyku denemeleri yapacaktı. Ama karanlıktan korktuğu için ona da cesaret edemedi.

Çocukken yaptığı gibi gürültü çıkarıp birilerini uyandırmak için öksürdü. Evde uyanık biri olunca mutfağa kadar rahatça gidecekti.

Kafasını yastıktan kaldırdı. Artık yatakta oturuyordu. Birkaç kez en kuvvetlisinden öksürdü, ama hiçbir tepki alamayınca, oflayarak tekrar yatağa uzandı.

Hatta bir ara yataktan fırlayıp avazı çıktığı kadar çığlık attıktan sonra lambaya ulaşmayı bile hayal etti. Daha sonra kendi kendine ne kadar saçma, deyip vazgeçti. Bu sıkıntıdan kurtulmak istiyordu. Bir insan sesi duymak ve rahatlamak için bütün yıl biriktirdiği parayı bile verebileceğini düşündü.

Biraz sonra saatin çok ilerlemiş olduğunu daha iyi anladı. Lakin dışarıdan içindeki alevleri soğutan serin bir ezan sesi geliyordu. Daha sonra kendi kendine:

– Çocuklaşma kalk ve kaçtığın, görmezlikten geldiğin bütün gerçeklerle yüzleş, dedi.

Duvarda asılı panodaki söz geldi aklına. "Gözünü kapayan yalnız kendine gece yapar." Gerçeklerden kaçamayacağını anladı. Hakikati görmemek için çektiği acıların ne kadar yanlış olduğunu düşündü.

Gözlerini açtı gecenin içinde. "Gecem daha fazla acı içinde geçmemeli." deyip yatağından kalktı ve abdest almaya doğru gitti. Çeşmeden dökülen suyun

serinliği, hem bedenini hem de sabaha kadar onu rahatsız eden düşüncelerini temizliyordu. Huşu içinde durduğu namazdan sonra yatağına girdi. Bir kelebek gibi çırpınan yüreği artık huzurluydu. Bütün endişeleri uçup gitmişti.

Kuşlar, günün aydınlığını müjdelerken Vehbi, mutlu bir şekilde uykuya dalmıştı, ama gerçek huzura uyanmıştı.

GÜZEL HEM DE ÇOK

Şehri saran karanlığın ortasında ağır ağır giden arabaların ışıkları, oluk oluk akan kızıl volkan lavları gibi yol boyunca ilerliyordu. Akşam trafiği başlamıştı. Arabalar sanki durmuş da yol altlarından yavaş yavaş kayıyordu.

Yürüyen evler gibi art arda sıralanmış bu vasıtalarda, nice konuşmalar, nice kelimeler birbirine ekleniyor arabaların içini dolduruyordu. Onlardan birinde de Ersin ile Hasan vardı. Onlar da kendilerine biçilen cümleleri birbirlerine söylüyordu.

– Sen bekle burada, ben hemen gelirim.

– Çok iyi dedin. Ben de şimdi arabayı bu trafikte nereye bırakabileceğimi düşünüyordum. Ben şurada beklerim seni…

Ersin, Hasan'ın sözünü tamamlamasını beklemeden arabadan inip ara sokakta kayboldu.

Hasan, şimdi, arabanın içinde, çisil çisil yağan yağmuru seyrediyordu. Bir süre sonra Hasan'ın canı sıkılmaya başlamıştı. Radyoyu açmak için eğildiği sırada

gözüne caddenin ilerisindeki tinerci çocuk ilişti. Üstü başı perişan bu çocuk, çamura dönmüş tinerli bezi burnuna götürdü ve birkaç nefes daha çekti.

Hasan saatine baktıktan sonra "Ersin de nerede kaldı?" diye söylendi. Beş dakika geçmiş olmasına rağmen aradan geçen zaman ona saatler kadar uzun gelmişti. Dışarıdaki tinerciden korktuğunu belli etmemek istiyordu ama korkuyordu. Tinercinin ona doğru yaklaşmasıyla tedirginliği iyice arttı.

Kimse kalmamış gibi tinercinin gözü onun arabasına takıldı. Tinerci, elindeki bezden derin bir nefes daha çekip arabaya doğru yöneldi. Arada sırada tökezlese de arabanın önüne kadar gelmeyi başarmıştı. Artık tam arabanın önünde duruyor, Hasan'ın gözlerinin içine doğru bakıyordu. Hayır, bakmıyor âdeta gözlerinin içine girmeye çalışıyordu.

Hasan, arabanın önünden çekilmesi için el işaretiyle bir şeyler anlatmaya çalıştı. Tinercinin hâli değişmeyince de arabayı çalıştırdı. Arabanın çalışmasıyla o da kapıya doğru seğirtti. Hasan "İşte şimdi tam bulaştık. Bir şey versem de göndersem." dedi ve ne istediğini sormaya çalıştı. Fakat çocuk, içine çektiği tinerden dolayı bir şey anlayacak durumda değildi.

Tinerci kapıyı açacaktı ki Hasan, ondan önce davranıp dört kapıyı birden kilitledi. İş çığırından çıkmış,

mücadeleye dönüşmüştü. Hasan, oradan kaçmayı düşündü ama Ersin'i hatırlayınca bu düşüncesinden vazgeçti.

Ne var ki tinerci, camı yumruklamaya başlayınca artık orada daha fazla duramadı. "Akşam akşam nereden çıktı bu?" diye mırıldanıp gaza bastı ama araba gitmedi. Etraftan yardım bekledi. Sanki olanları kimse görmüyordu. Bir süre sonra el freninin çekili olduğunu anladı. El frenini indirdikten sonra birkaç saniyede gaza basıp caddenin kalabalığına karıştı.

O sokağın etrafında birkaç tur atıp Ersin'i sözleştikleri yerde yakalamayı düşündü. Bu turlar sırasında tinerciyle karşılaştıkları yerde bir kalabalık fark etmişti. Durup bakacaktı ki kalabalığın içinden bir kişinin ona doğru koştuğunu gördü. Tinercinin tekrar kendisini bulduğunu zanneden Hasan, heyecanlandı.

Gaza basıp ilerleyecekti ki gelenin Ersin olduğunu anladı. Arabayı durdurup, Ersin'i çağırdı. İçeri giren Ersin sevinçle Hasan'ın boynuna sarıldı:

– Oh! Şükürler olsun buradasın; seni gördüğüme ne kadar sevindiğimi tahmin edemezsin.

Hasan, Ersin'in telaşını pek anlamadığı için Ersin'e:

– O tinerci, seni de mi buldu, dedi.

– Hangi tinerci, ne tinercisi?

– Sen ondan kaçmıyor muydun?

– Hayır.

Hasan, ne demek istediğini anlamamış olabilir, diye Ersin'e olanı biteni anlattı. Ancak Ersin, bunlarla ilgilenmemişti. Arkadaşının gözlerinin içine bakıyor, ne kadar mutlu olduğunu belirtiyordu. Daha sonra da:

– Her şey çok güzel. Bir şey ya özde ya da neticeleri itibariyle güzeldir, dedi.

Hasan:

– Anlamadım, deyince Ersin'in yüzü aydınlandı. Ardından da:

– Sen eğer beni beklediğin yerde biraz daha dursaydın, düşen iskelenin altında kalacaktın. Belki de birkaç dakika ile kurtuldun. Geri geldiğimde o koca iskelenin yoldan geçen kamyonetin kasasını perişan ettiğini gördüm. Senin de orada olabileceğini zannettim ve donakaldım. Ama çok şükür ki tinerci senin karşına çıkmış, deyince Hasan, arabadan çıkıp gözleriyle tinerciyi aradı. Onu görmek istiyordu ama tinerci ortalıkta yoktu; âdeta orada hiç olmamış gibi.

Gecenin içinde ışıklar artık volkan lavları yerine kırmızı kırmızı güllerden, lalelerden meydana gelen çiçek bahçesine dönmüştü. Arada papatya ve kasımpatı sarısı da karışıyor, yol boyunca akıp gidiyordu.

SERÇE UÇARSA

Çam ağaçlarının arasında sessiz sakin duran okul, zilin çalmasıyla hareketlenmiş, okul bahçesi koşu parkuruna dönmüştü.

Derste yorgunluktan of puf eden öğrencilerin, yeni doğmuş tavşanlar gibi ortalıkta bir oraya bir buraya koşturma süreleri diğer zile kadardı.

Bir kısmı, arkadaşının peşinden koşup oynarken; bir kısmı kantinden simit almak için sırada bekliyordu. Her bir köşede farklı bir telaş vardı. Bir tarafta önceki teneffüsten kalan hesaplarını görenler, diğer tarafta yılın en önemli maçıymış gibi oynanan sınıflar arası futbol maçı, bir başka tarafta nöbetini ciddi bir şekilde tutan öğrencinin arkadaşlarına sattığı cakanın homurtuları…

Bu kadar hareketin arasında sessiz, suskun olanlar da yok değildi. Sinan'la Mahmut, bunlardan sadece iki tanesiydi. Birbirini yapışık ikiz gibi seven bu iki dost, teneffüslerde mutlaka beraber vakit geçirirlerdi. Bu yüzden biri dendi mi; diğeri de akla gelirdi. Mahmut mu, hani Sinan'ın arkadaşı Mahmut, dedirten bir dostluk...

Diğerleri, çoğu zaman onları bir tarafta derin derin konuşurken görürdü. Oyun da oynarlardı, ama daha çok bir şeyleri araştırarak zaman geçirirlerdi. Biraz farklıydılar. Filmlere konu olacak bir dostlukları vardı.

Konu, kimi zaman bilim; kimi zaman güncel meseleler olurdu. Hararetli bir araştırma başlardı ardından. Farklı mı farklıydılar. Akıllarından geçen sorulara cevap aramaya bayılırlardı.

O gün, ilginç soru, Sinan'dan gelmişti. Mahmut'un gözlerine bakıp:

– Mahmut! Allah her şeyi güzel yaratmış da şeytanı niye yaratmış? Bu soru aklıma gelir gider de bir türlü cevabını bulamam. Etrafımda da cevap verecek kimse yok.

Mahmut, ilk defa böyle bir soruyla karşılaştığı için çok şaşırmıştı:

– İlginç! Nereden geldi aklına?

– Hani, bütün varlıkları yaratmasının bir sebebi vardır. Peki, kendisine isyan eden şeytanı niçin yarattı?

Mahmut gün boyunca soruyu düşündü durdu. "Bu sorunun cevabını bulmam lâzım." diye kendi kendine mırıldandı. Aklına, üniversitede okuyan ağabeyi geldi. O, bu sorunun cevabını söyleyip hem arkadaşını hem de kendini rahatlatabilirdi.

Okul çıkışında hemen eve koştu Mahmut. Biraz sonra ağabeyi de gelmişti eve. Okul formasını bile

çıkarmadan heyecanla sordu. Ağabeyi, kardeşinin sorusuna hiç şaşırmamıştı. Gayet rahat bir şekilde, elini kardeşinin omzuna koydu ve beraber kitaplığa gittiler. Kitaplıktan aldığı kitabın sayfalarını, bir çiçeği okşar gibi çevirdi. Kitapla, âdeta sırdaş olmuş gibiydi. Biraz sonra sorunun cevabı, kitabın sayfalarından meltem gibi yayıldı odaya:

"Nasıl ki atmaca, serçenin kabiliyetini, uçuşunu, geliştirir; şeytan da insanın kabiliyetini geliştirir."

Ağabeyi, dedesinin kahveden bir yudum aldıktan sonra duyduğu haz gibi mutlulukla derin bir nefes aldı. Mahmut bir şeyler anlamıştı, ama ağabeyi onun daha iyi anlaması için bu sözleri kardeşine açıkladı:

– İnsanın bulunduğu seviyeden daha üst seviyelere çıkması için kabiliyetlerinin gelişmesi lâzımdır. Atmaca, serçeyi tehdit etmese; serçe bu kadar maharetli uçamaz, kabiliyetleri körelirdi. Aynı şekilde şeytanın insana verdiği vesveseleri sonrasında insanın kabiliyeti, inancı artarak mânen seviyesi yükselir. Vücuda zayıflatılmış mikrop olarak verilen aşının, insanı hastalığa karşı dirençli yapması gibi.

Ağabeyinin bilgisine hayran hayran bakan Mahmut, kelimelerin melodisine vurulmuş gibiydi. Ağabeyinin kitabı kapaması ile içine daldığı güzel âlemden çıktı. Yerinde duramaz hâle gelmişti. Arkadaşına, sorusunun

cevabını bulduğunu söylemeliydi. Bunun için de ertesi günü beklemesi gerekiyordu. Ama sabaha kadar, bu sorunun cevabını içinde tutamayacağını anlayınca annesinden izin alıp sokağa çıktı.

Gönlü, serçe kuşunun kanatları gibi çırpınıyor, heyecandan yerinde duramıyordu. Yol boyunca ağabeyinin okuduğu cümleler dolandı serçe yüreğinde. Uçtu uçtu Sinan'ın evinin önüne geldi. Ne zaman oraya gelmişti, ne zaman kapının ziline dokunmuştu fark edemedi. Kendisini arkadaşının odasında buldu.

Duyduklarını arkadaşına aynen anlatmış, sevincini büyütmüştü. Arkadaşı, hem cevaba hem de dostunun akşamın alacakaranlığında gelmiş olmasına sevinmişti.

Mahmut, eve dönerken gönlü, sokağın karanlığına takılmamış; aydınlık içini ısıtmıştı.

YAZ HELVASI

Markette her sabah aynı şekilde bir iş sıralaması olurdu. Ben, besmeleyle açılan kapıdan içeri girdikten sonra marketin kale surları gibi yüksek kepenklerini gacır gucur açardım. Daha sonra paspası elime alıp yer temizliğine başlardım. Bu arada Osman Abi, fırıncının sabah ezanında dükkânın önüne bıraktığı ekmekleri dolaba yerleştirir, ardından da günlük gazeteleri karıştırırdı.

Ramazan ayında olduğumuz için müşteriler genelde akşamleyin gelirdi. Bu sebeple dükkân, sabahları tenha olurdu.

Bazen tam pas pas işini bitireceğim sırada kapı açılır, temizlenen yerlerin tam ortasından ayağının çamuruyla bir müşteri sallana sallana girerdi içeri. İşte bu duruma çok sinirlenirdim. "Yahu insaf! Biraz sabredin yerler kurusun da öyle gelin." diyemezdim; çünkü müşteri...

Yine böyle bir paspas faslının en heyecanlı yerinde kapı gıcırdayarak açıldı. Tam elimdeki paspası, sinir

olduğumu belirtircesine, yere atacaktım ki kapıdan giren kişiyi fark ettim. İçeri giren Adil Amca'ydı. Gülen yüzü o kadar sevimli gelirdi ki bana, onu ensesinden bile güleç yüzlü olarak düşünürdüm.

Kulağı ağır işittiği için taktığı kulaklık sevimliliğini bir kat daha arttırıyordu.

Sokağın köşesinde küçük bir kulübede yaşayan Adil Amca, nadir yaptığı alışverişlerinde aldığı ufak tefek öteberinin yanında yaz helvasını da ihmal etmezdi. Belki de bu, onun tek eğlencesiydi.

Tek başına yaşardı, yalnız yaşamak zorundaymış gibi. Oysaki bir kızının olduğunu çevredekilerin sözlerinden işitmiştim. Hatta bir defasında kapısına yanaşan arabadan kızı olduğunu tahmin ettiğim bir bayan inmiş ve evine girmişti. Onun evine girdiğini gördüğümde, "Bu, kızı olmalı." diye düşünmüştüm.

Emekli maaşı yetmediği için mahalle kahvesinin önünde ayakkabı da boyardı Adil Amca. Sırtında boya sandığıyla sokaktan geçerken, yüzündeki o tebessümle sokak dingin bir hâl alırdı. Durur bazen onu seyrederdim.

Dükkânın sahibi Osman Abi de, Adil Amca'yı severdi. Bu sebeple bazen ona takılırdı. İşte bu takılmalarından birisinde Osman Abi:

– Hayırdır Adil Amca, Ramazan ziyafeti mi, dedi.

Adil Amca kulaklığını düzeltip:

– Efendim, duyamadım, dedi.

Osman Abi sesini yükseltip sordu:

– Helva, dedim; Ramazan için mi?

Ses, dükkânın içinde yankılanıyordu ya da bana öyle geliyordu. Cevap gelmediğini görünce Osman Abi, terazinin üzerinden Adil Amca'ya doğru baktı.

Cevap gelmişti gelmesine, ama ne ben ne de Osman Abi duyabilmiştik. Çünkü sözler yetmemiş, harfler tükenmiş, gözyaşı dökülmüştü kelimelerin üzerine. Ağlıyordu Adil Amca, ağlıyordu; yağmurlar gibi sessiz ama ırmaklar kadar çok...

Osman Abi, yanlış bir şey söylemenin tedirginliği içinde bir çırpıda helvayı kâğıda sarıp Adil Amca'nın yanına geldi:

– Hayrola amcam, yanlış bir şey mi söyledim, dedi.

Adil Amca soruyu duymuştu. O da soruya bir soruyla karşılık verdi:

– Ne zaman başladı Ramazan?

Bir şey anlamadığı Osman Abi'nin gözlerinden belliydi. Elini onun omzuna koyarak:

– Yedi gün oldu, bugün yedinci gün, dedi.

Adil Amca kulaklığını gösterip:

– A be evlâdım, ben Ramazan'ın geldiğini anlayamadım, derken tekrar ağlamaya başladı.

Adil Amca, Ramazan'ın geldiğini duyamadığına mı yoksa yanında ona bunu duyuran birinin bile olmadığına mı ağlıyordu bilemiyorum, ama ağlıyordu.

Bütün canıyla malıyla yetiştirdiği çocuğu, yabancı gibi başka bir evde kalsın bunu anlayamıyordu. Zira tek lüksü bir parça helva olan Adil Amca yük olur, diye bir kenara itilmişti.

Oysaki pamuk pamuk nineler, dedeler hem berekettir hem de belâlara karşı siperdir. Ayrıca kızı, Adil Amca'yı bu hüzünlü hâlde görse ne düşünürdü kim bilir?

Helva, hikâyenin içinde, oynamak istemediği rolü oynayan bir sanatçı gibi tezgâhın bir kenarında duruyordu. Artık ne adının anılmasıyla akıllara gelen tatlılığı ne de hatırı kalmıştı.

FAHRETTİN

Fahrettin, o sabah da her sabah gibi yorgun uyanmıştı. Gözleri tavana dikili, içeriye giren ışığı inceliyordu.

Sabah olduğu, tuğlaların arasındaki boşluktan barakaya sızan ışıktan belli olurdu. Akşam karanlığı da yağmur gibi aynı boşluktan girerdi.

Bazen kuş girdiği de olurdu, buradan. Kuşun zarar göreceğini düşündükçe aklı çıkar, telaştan eli ayağına dolanırdı Fahrettin'in. Karanlıktan dolayı bazen içeriye giren kuş sağa sola çarpar, bir köşede korkudan kalakalırdı. Fahrettin, aylardır inşaatın bahçesindeki bu barakada yaşıyordu. Ama hâlinden rahatsız değildi. Aylardır ailesini görememekten veya gurbette olmaktan da şikâyeti yoktu. Onu üzen, başka bir şey vardı aslında. Kederi, onu hakir gören insanlardan kaynaklanıyordu. Kendisine bir hiçmiş gibi davranılması ağırına gidiyordu. Hatta bazen adı olmayan biri gibi, "Hey, oradaki! Evet, evet sen." diye seslenenler bile oluyordu.

Her ne şartta olursa olsun sabahın erken vaktinde kalkardı. İnşaat tahtalarından yaptığı sedirin ağrıları vücudundan gidene kadar sedirde oturur, daha sonra kahvaltısını yapardı.

Piknik tüpünden ocağı, barakanın mutfak bölümüydü. Bazen birkaç zeytin ile biraz ekmek bazen de haşlanmış yumurtadan ibaretti kahvaltısı. Birkaç bardak çay da içince gün başlıyor demekti. Kahvaltının ardından da işe koyuluyordu. Akşama kadar tuğla, harç, mala, kum, çakıl, arasında çalışıp dururdu.

Aylardır orada çalışıyordu, defalarca da ismini hatırlatmıştı, ama hâlâ şaşırıp "Nurettin" "Hayrettin" "Kemalettin" diyenler oluyordu. Bunları bir nebze dahi önemsemiyordu ama "Unuttum." demeyi gururuna yakıştıramayanlar "Şişşt! Evet sen; bakar mısın!" deyip çağırmıyorlar mı! Bu onu eziyor, hırpalıyor, bazen gözyaşlarıma sebep oluyordu.

Bu meseleden dolayı ağladığı çok olurdu. "Benim bir ismim var. O da Fahrettin" der, bazı geceler sabaha kadar ağlardı.

Bazı insanların seslerinin tonu, el işaretlerinin sertliği, tokalaşmaktan bile kaçınan hâlleri yok mu… İşte bu, bitiriyordu Fahrettin'i. İçinden çıkamadığı sorular gelir aklına, sabahlara kadar meşgul ederdi onu. Ona bunu reva görenlerle arasındaki farkı bulmaya çalışırdı ama hep aynı yerde takılır kalırdı:

– Onu da bir ana doğurdu, beni de… Onun da iki kulağı var benim de… Onun da kırılabilecek bir kalbi var, benim de… İkimiz de gülüyor, yürüyor, hapşırıyor, uyuyoruz… Hasta oluyor, acıkıyor, üşüyebiliyoruz. İkimiz de insanız. Doğduğumuzda onu da ak kundağa sarmışlardı beni de. O zaman beyaz kundaktı üzerimizdekiler; şimdi renk renk elbiseler. Ne değişti daha başka ki… İnsan olmamızdan bizi geriye bırakan bir şey mi oldu?

Bir uykusunda böyle şeyler olmazdı Fahrettin'in bir de namazlarında. Çünkü orada kimse ona isimsizmiş gibi davranmıyor, "Şiişşşt sen!" demiyordu.

Namazlarda gayet mutluydu. Kendisini sultanın sarayına davet edilmiş gibi hissederdi. Bu zaman diliminin bitmesini hiç istemezdi. Her şeyin sahibi, onu harçtan betonlaşmış elbisesiyle huzuruna alıyordu ya bu ona yetiyordu.

Biraz sonra arkadaşları kapısını tıklatıp onu iş için çağıracaklardı. Ve koşturmaca tekrar başlayacaktı.

MANKENİN ELBİSELERİ

Camın boşluklarından sızan rüzgâr sesi duygularını üşütüyordu. Elindeki kaleme daldı bir an gözleri.

Canı kalemin kara çizgilerinden harften harfe sıçrıyor; noktalara gelince duruyor, virgüllerden aşağı kayıyordu. Parantez çıkınca karşısına elindeki elma şekerini bitirmekten korkan çocuk gibi ürküyordu. Zira bu kılıç gibi duran noktalama işaretinin sivri uçları kâğıdı delip deli gönlüne gem vurmaya çalışıyordu. Bu sebeple açtığı bütün parantezleri kapatmamak istiyordu. Lakin açık kalan parantez içi duygular, esen volkan yalazında üşüyordu.

Daha fazla dayanamayıp kalemi masa üzerindeki karmaşanın ortasına doğru fırlatıp kalbini ünlem işareti özgürlüğünde dışarıya, kapının ardındaki yalnızlar kalabalığına atmak istedi.

Ceketinin bir kolunu bile zor giyip ayakkabılarının topuklarına basa basa merdivenlerden aşağıya uçar gibi

indi. Sokağa çıkınca gözleri manasız bir şeyler bulup sinirlenmenin yolunu aradı.

Testere gıcırtısı kelimeler, gözyaşı ağaçlarının dallarını bir bir keserken tek damla bile süzülmüyordu içindeki ummandan.

O hâlâ kapatamadığı parantezlerin yakıcı soğuklarında dolaşırken ayakkabılarının takırtısında cevap arıyordu.

Sorular ilişiyordu, gönlüne çengelli iğne gibi. İlişiyor, gönlünü acıtıyor, bir avuç dolusu ıstırap oluyordu.

Sorular… Ardı ardına… "Niye senin de diğerleri gibi hayatın olmuyor." diye başlıyor; ardı arkası gelmez niyelere boğuluyordu.

"Niye daha zengin değilsin?"

"Niye senin de Kaf Dağı'nın ardında saklı hazinelerin yok?"

"Niye... Niye. Niyeeee!"

Sorular aklından gözüne; gözünden yerdeki porselen miskete aktı gitti. Küçük bir çocukken, yemez içmez peşinden koşardı. Elleri, cepleri misket çamuruna boğulurdu da yine de ne kadar olursa olsun az derdi.

Şimdi ne kadar da önemsiz geliyordu misketin gıcırı-gıpcılı, ama ya o zamanlar... Bir tekme hayallerine,

bir tekme de yerde geceye parlaklık katan miskete attı. Yuvarlanan misket, gönlünde çığ gibi büyüyerek kanal kapağından içeri düştü.

Kanalın karanlığı mağaza vitrininden yansıyan garip bir ışıkla daha farklı gözüktü gözüne. Aklı ışığın geldiği vitrine takıldı; ardından da garibine giden gazetelerle kaplı cansız mankenlere. Üzerlerinde kıyafet olmayınca gazetelere sarılmışlardı. Mankenin soğuk, cansız gözleri bir an oynar gibi olunca dikkati biraz daha arttı.

Etrafına bakınıp olanları başkasının da görüp görmediğini kontrol etti. Ardından gözlerini ovalayıp oradan ayrılacaktı ki dükkân sahibini elinde elbiselerle vitrine girerken gördü. Sokak seyyahı, saçlarından daha dağınık düşüncelerini bir tarafa bırakıp elbisenin bir çırpıda cansız mankene giydirilmesini seyretmeye başladı. Neden seyrettiğine bir anlam veremese de orada olanlara bakmaktaydı.

Dükkân sahibi elbiseyi giydirdikten sonra garip bir şeyler olmaya başladı. O an film karesi durmuş, yakın çekimde manken ve genç adam kalmıştı. An durmuş, rüzgâr durmuş, hatta büyük bir gürültüyle akan trafik bile durmuştu sanki.

Manken, donuk gözlerini kırpmadan genç adama baktığı anda üzerindeki elbiseleri hızla çıkarıp söylene

söylene yere attı. Artık mankenin sesini de duyuyordu. Sinirli cümleler bir biri ardınca sıralandı:

– Bana bunu mu layık gördün? Hem de bana!

– …

– Oysaki ben bu kadar zor bir işi yapıyor, zamanımı ve emeğimi harcıyorum. Bana verdiğin bu değer de ne oluyor?

Tam bu sırada dükkân sahibi, mankene giydirdiği elbiselerin nasıl durduğunu görmek için vitrine tekrar girdi. Yerdeki elbiseleri ve mankenin hâlini görünce ister istemez sordu:

– Hey kim yaptı bunları?

Manken cansız denmeyecek cürette cevap verdi:

– Ben yaptım! Ne var bunda.

– Sen mi?

Manken biraz daha şişinerek:

– Pek tabi. Bu kadar emeğime ve zaman harcamama rağmen, senin benim üstüme giydirdiğin paçavralara bak. Hiç çevredeki vitrinlerde duran mankenlere benziyor muyum? Neden onlarda olan bende yok, deyiverdi.

Bu arada ne manken ne de dükkân sahibi, vitrine âdeta vantuzlu kedi gibi yapışıp olanları takip eden genç adamı görmüyordu.

Belki el sallarsam beni fark edebilirler, deyip birkaç kez el salladı. Mankenin söyledikleri tıpkı kendi sözleri ve sesiydi. Dur... Dur... Bir dakika bu manken kendisine benzemiyor muydu?

Film kareleri akmaya devam etti seri bir şekilde. Manken sesini yükseltip:

– Niye benim dediğim olmuyor? Hem niye ben... Niyeeee!

Dükkân sahibi oldukça hoş ve sakin bir biçimde cevap verdi:

– Dur bir dakika! Sen hangi malın, hangi elbisenin hesabını soruyorsun. Hem sen, sana ait olan bir şeyi olmayan sen, nasıl bu kadar dik başlı konuşabilirsin. Unutma ki her şeyinle sen, benim malımsın.

Kareler, mankenin komik itirazları ve hareketlerinde saçmalığın zirvesine çıkıyor, genç adamı da güldürüyordu. Sokak seyyahı filmin ilerisini seyretmeden dersini almış, düşüncelerinin ne kadar yanlış olduğunu anlamıştı.

Küçük bir çocuğun rengârenk misketlere takılıp peşinden koşturması, onlar için ağlaması ne kadar basitse kendi hâlinin de o kadar basit olduğunu anladı.

Tekrar misketin düştüğü kanala doğru yönelip baktığında herkesin yine orada olduğunu fark etti.

Ancak bir anlık daldığı bu gölge oyunundan uyandığını kimse fark etmedi.

Arnavut kaldırımları, geceye şiir okurken, gece lambaları birbirleriyle yarışırken iliklerine kadar her şeyinin ne kadar güzel olduğunu anladı. Sevdi... Sevindi... Bir tebessüm oldu, gece sabaha kadar rüyasında peşinden koştuğu cam parçalarını gördü.

Güldü ağladıklarına; ağladı güldüklerine.

MİSKET Mİ ALTIN MI

– Bir iki üç...

– Beş yüz, altı yüz, yedi yüz…

– Ne kadar çok değil mi?...

– Hıı! Anlamadım…

– Hayır, hayır anladın da anlamadım diyorsun.

– …

– Neyse; ne kadar çok değil mi! Ben bu misketleri toplamak için ne kadar uğraştım biliyor musun? Ama daha çok istiyorum. Herkesten çok olmasını… Çok… Çok istiyorum…

– Ne yapacaksın ki bunları…

– Bunu bana mı söylüyorsun; sen ne yapacaksan ben de onu yapacağım.

– Senin topladıkların sadece misket…

– Olabilir ama benim için çook değerli… Peki, sen neden biriktiriyorsun?

– Ama bunlar para ve altın… Seninki gibi cam parçası değil ya!

– Ne önemi var ki ben de senin gibi onların çokluğundan hoşlanıyorum. Biriktirmek, biriktirmek istiyorum…

…

Şırrrrkss, cıt cıttttıırrrrrttsss!

Adam, durdu; durdu ve durdu. Çocuk da durdu adamın durduğu kadar. Adam ve çocuk durdu, durdu… Adam, sehpanın üzerindeki misketleri ve altınları avuçlayıp yere attıktan sonra onlara bakıp bakıp ağladı. Hayatını kaplamıştı bu şeyler.

Karşısında duran çocuk uçup gitmişti. Hayallerinden, geçmişten çıkıp gelen bu çocuk kendisinin küçüklüğüydü. Bütün akşam boyunca onun karşısında durup ona garip garip sorular sordu. O da düşündü, uzun saatler boyunca.

Bu yaşına kadar biriktirmek için kaygılandığı şeyleri sıraladı ardı ardına… Pulları, sakızdan çıkan kâğıtları, gazoz kapaklarını, misketleri, elbiseleri, paraları, altınları dizdi üst üste… Artık bütün bunlar ona tat vermiyordu.

Önceki gün en yakın arkadaşı vefat edince yaşadığı hayatını gözden geçirmeye başlamıştı.

Cenaze töreninde, yolda, uyurken; düşünmüştü, düşünmüştü, düşünmüştü.

İşe giderken ve gelirken de düşünmüştü.

Namazdan sonra hocanın elindeki kitaptan aktardığı cümleler geldi aklına: *"Sen burada misafirsin. Ve buradan da diğer bir yere gideceksin. Misafir olan kimse, beraberinde getirmediği bir şeye kalbini bağlamaz. Bu menzilden ayrıldığın gibi, bu şehirden de çıkacaksın. Ve keza bu fâni dünyadan da çıkacaksın. Öyle ise aziz olarak çıkmaya çalış."* çalış, çalış çalış alış lış lış…

Cümleler yankılandı mermer avluda, şadırvanda, cami duvarında, evinin duvarında, cam misketin içinde…

Büyüttüğü düşüncelerinin yersiz olduğunu anladı. Ağladı biriktirdiklerine ve geçen zamana…

Aynı cenaze töreninde sıra sıra karıncalar da görmüştü ekmek kırıntıları taşıyan, kraker parçası taşıyan… Sıra sıra… Sıra sıra… Karınca karınca…

Ve güvercin… Güvercin de gördü. Güzel kuş, beyaz kuş… Uçtu geldi ve ağzındaki ekmek parçasıyla birlikte bir karıncayı aldı götürdü.

Kervandaki karıncalar, bir an durdular ama bir süre sonra tekrar yaptıkları işe devam ettiler. Sanki bir şey olmamış gibi… Sanki bir karınca biraz önce gözlerinin önünde kuş tarafından götürülmemiş gibi.

Karınca, karınca, bir karınca kadar boşluk ve tekrar karınca, karınca…

Diğer karıncalar, giden arkadaşlarının ardından biraz bekleyip devam ettiler gündelik işlerine…

Sıra sıra karınca karınca…

İşte bu olay devirmişti aklındaki kuleleri… Devirmişti de gerçek ve gerekli olan şeyleri yerine getirmişti.

Karıncalar, insana ne kadar da benziyordu… Karınca karınca sıra sıra karınca… İnsan insan sıra sıra insan… Ellerinde tuttukları da farklı değil. An gelip biriktirdiklerini bırakıp bu dünyadan giden insan ve karıncalar…

Karıncanın yapmış olduğu şey, ona verilen önemli bir görevdi. O işini yapıyordu. Bu sebeple de biriktirdikleri anlamlıydı. Topladıkları her bir yiyecek kırıntısı; diğer karıncalarla paylaşmak, kışa hazırlık yapmak, tabiatı temizlemek demekti… Karıncanın biriktirmesi bir görevdi; ya kendisininki…

Çocukken onun için hayatın gayesi olan misket, ona artık ne kadar komik geliyordu. O komik misketler şimdi altınla yer değiştirmişti. Ve bu altınlar güzel işlerde kullanılmadığında, misket kadar, komik ve anlamsız oluyordu.

EVDEKİ GEMİ

Karaydı, hem de kapkaraydı… Aynı bu harfler gibi… Gökyüzü, gece, hikâyenin geçtiği yarım küre, lambası patlamış sokak, apartmanların yağmur geçirmesin diye ziftlenen yüzü, Alp'in gözleri, pencereden dışarı dökülen kelimeler, camın önündeki begonyaya dadanan karıncanın antenleri... Hep kapkaraydı. Ama Alp de kim demeyin; bu zifiri karanlığın ortasında bangır bangır bağıran delikanlı. Bakın hâlâ bağırıyor:

– Hihohoooyyyt! Güüümm! Şampiyoooon! Şaaamp…

Tezahürat tamamlanmamıştı ki camdan sarkan arkadaşını diğerleri içeri çekti.

– Yahu Alp, yapma şunu. Nereden çıktı gecenin bu vaktinde maytap atmak.

– Amaaan Bahadır! Senede bir kerecik şampiyonluk kutlanıyor canım. Lay lay lay!

– Her seferinde bir şey buluyorsun. Geçen haftayı unutmadık.

– Aaa! Ne yani arkadaşım askere gidecek de ben sessiz mi kalacaktım?

– Ya bir önceki patırtı!

– Abi sen de kayıt memuru gibisin; helâl olsun.

– Biz insanlar aynı gemideki yolcular gibiyiz. O yolculardan biri baltayla geminin bir yerini delse diğerleri de onu uyarsa "Ben kendi tarafımı deliyorum, size ne." diyemeyeceği gibi sen de böyle diyemezsin.

– Hayda! Ne yaptım ben şimdi! Babam gibi, geçmiş nasihat ediyorsun.

...

Bu olayın üzerinden günler geçmiş, üniversiteler açılmış aynı evi paylaşan bu delikanlılar olanları unutmuştu. Daha doğrusu sadece Alp unutmuştu. Bu unutkanlığın yaşandığı gecelerden bir gece, evde garip bir şeyler olmaya başladı. Alp, gece yarısı yatağının başucunda saç kurutma makinesiyle saçını kurulayan Serkan'ı görünce haykırdı:

– Aman Allah'ım bu ne uğultu! Serkan! Serkaaaan!

– Hıı! Efendim! Bana mı seslendin, deyince Alp, uykulu bir şekilde:

– Yahu gecenin bu saatinde... Allah Allah, deyip yastığı kafasının etrafına doladı.

Yaptığı hatayı anlayan Serkan:

– Ya evet, doğru galiba, dedi ve ışığı kapatarak odadan çıktı.

Yarım saat geçmemişti ki salondan gelen patırtı, Alp'in uykusunu bir kez daha böldü. Alp yatağından kalktı ve az önce kaçan uykusunun ardından sesin geldiği yere doğru ilerledi.

Bu arada aklına gelen "Ya içerideki hırsızsa!" sorusu vücudundan soğuk bir rüzgâr gibi geçti. Geri dönüp yardım isteyecekti ki birden kapı açıldı. Korkudan bayılacak gibi oldu. Avaz avaz bağıracaktı ki içerideki kişinin Kerem olduğunu anlayınca rahatladı. Kerem heyecanla dedi ki:

– Aaa, Alp… Bak sana ne göstereceğim.

– Ke.. Ke.. Kereeem!

– Yeni bir tablo aldım da onu asmaya çalışıyorum. Nasıl, bu duvara yakışır mı?

– …

Alp, geç olduğundan ne kadar bahsetse de Kerem olur olmaz şeyler söyleyip tabloyu duvara astı. Ardından da sanki hiçbir şey olmamış gibi:

– Güzel oldu, güzel, dedi ve odasına doğru yöneldi.

Alp, orta yerde, kapının kolçağı elinde kalakalmıştı. Orada öyle daha fazla beklemeyi anlamsız bulduğu için kafasını kaşıya kaşıya odasına gitti.

Yatağına tekrar yatarken "Bu uykuyla üniversiteye gidersem ayakta uyurum." diye mırıldandı.

Uzun bir süre gözlerini kapalı tutup uyumaya çalıştı. Sağa döndü olmadı, sola döndü olmadı. Gözlerini sımsıkı kapamaktan yorulduğunu düşünüyordu ki odasının kapısı aralandı. Ama "Gözümü açarsam uykum kaçar." diye düşünerek o tarafa dönmek bile istemedi.

Kapıyı açan kişi ışığı da yakınca Alp daha fazla dayanamadı ve gözünü açtı. Odaya giren Bahadır'dı ve Alp'in kitaplığında bir şeyler arıyordu. Hayır, aramıyor âdeta kitapları deviriyordu. Alp, ister istemez yorganı üzerinden atıp konuşmaya başladı:

– Dur ben tahmin edeyim, saat gecenin yarısı değil ve sen de gerçek değilsin. Yani az önce gördüğüm kâbusun devamısın. Biraz sonra da kitaplığı üzerime yıkacak, ardından da kahkaha atarak gideceksin.

– Yahu ne kâbusu… Sadece yarınki ders için bir kitap alacaktım; aklıma takılınca uykum kaçtı da.

– Tabi senin uykun kaçınca sen de benimkini tuttun, gözümün içinden çıkarıverdin.

Bahadır kızaran yanaklarıyla:

– Amaaa! Ben sadece, dedi ve sözünü bile tamamlamadan geldiği gibi dışarıya çıktı.

Alp, artık uyuyamaz olmuştu. Birkaç dakika geçmemişti ki salondan gelen bilgisayar sesiyle zıvanadan çıktı.

Bombalar patlıyor, uçaklar uçuyordu. Koşarak salona gitti. Kapıyı açınca Bahadır'ı, Serkan'ı ve Kerem'i bilgisayarın başında buldu. Ancak bilgisayara değil de kapıdan girmesini bekledikleri Alp'e doğru bakıyorlar ve kıkır kıkır gülüyorlardı.

Bu kıkırtılar, "Hani unuttun mu şampiyooon diye bağırmayı.", "Nasıl gördün mü aynı gemide yaşamanın kurallarını." anlamlarına geliyordu.

Alp, kapıyı açmıştı ve artık kapamak da olmazdı. O da, ev arkadaşlarının yaptığı bu mini oyundan hoşlanmış, onlara katılmış, gülmeye başlamıştı. Gece, sokak, karıncanın anteni hâlâ kapkarayken Alp'in ve arkadaşlarının yüreği apaydındı.

AVİZE GİBİ

Köşe başını döndüklerinde ileride patlayan ve gökyüzünde rengârenk görüntüler oluşturan havai fişekleri fark ettiler. Durup heyecanla bu gösteriyi seyre daldılar.

Bir süre sonra arabaların kornalarıyla yolun ortasında gece bekçisi gibi beklediklerini anlayıp tekrar yürümeye başladılar.

Barbaros ile Mehmet, konuştukça açılıyorlar, hatıradan hatıraya geçiyorlardı. Hatta Barbaros muhabbet bölünmesin diye gelen otobüslere binmiyordu. Ardı ardına patlayan havai fişekler, ressam olduğu için Barbaros'u daha çok etkilemişti. Barbaros Mehmet'in omzunu dürterek:

– Eh be kardeşim bu kadarını da abartmışlar ama, dedi.

– …

– Baksana sanki top atıyor. Biraz daha fazla barut koysalar ateşli silah statüsüne girecek. Ama ne yalan söyleyeyim; çok da güzel yapıyorlar.

Bu arada yeni patlayan havai fişekle ikisi de sustu. Sadece bakıyorlardı. Havai fişekler gökyüzünde rengârenk helezonlar çiziyor; ortalık avize yanıyormuş gibi parlıyordu. Barbaros sırtındaki resim çantasını düzeltip sakalını kaşıdı. Sonra da:

– İnanır mısın Mehmet Abi, böyle bir resim çizmek için haftalarca uğraşmak lazım. İstediğin rengi çak kâğıda, bu etkiyi tutturamazsın. Ama adamlar biraz barutla neler yapıyor. Şu renklerin, şu ışığın güzelliğine bak.

– Ben onu bunu bilmem abi. Bazen bunların da abartı olduğuna inanıyorum. Gece vakti insan bir haber verir yahu. Hani biz biliyoruz da korkmuyoruz. Ya bilmeyenler… İnanır mısın ilk defa bu sesi duyduğumda beni de ürkütmedi değil. Az kaldı ki bomba patladı diye kendimi yere atıyordum. Hem de caddenin ortasına, arabaların altına.

– …

Mehmet, durakta başkalarının da kendilerini duymasından çekinerek, kısık bir sesle konuşmasına devam etti:

– Diğer insanların tepki vermediklerini görünce rahatladım. Yoksa atmıştım kendimi çamurlu yolun ortasına.

Bu söz üzerine arkalarında duran adam kahkaha atınca Mehmet arkasına döndü. "Ne var arkadaşım

bunda gülecek; hem korktum işte." diyecekti ki adamın cep telefonunda söylenen sözlere güldüğünü anladı. Ardından da düştüğü komik durumu belli etmeden önüne döndü.

Barbaros arkadaşının anlattıklarına güldükten sonra havai fişeklerdeki renk ve ışığın sanat yönünü anlattı. Renk dedi, ışık dedi, etki dedi, renk uyumu dedi, dedi, dedi… Daha sonra da:

– Bu ne anlatılmaz renk… Ah abi otur saatlerce bunu resmet. Bir yerlerden bu havai fişeği yapanı yakalayıp "Kardeşim sen resim eğitimini nerede aldın?" diye sormak isterim. "Bu renk bilgisini, ışık ayarını, etkileyiciliği nereden öğrendin?" demek isterdim.

Nefes almadan hayranlığını anlatan Barbaros, ağaçların arasındaki ışığın diğer havai fişeklerden çok daha farklı olduğunu anlayıp sustu. Dalların arasından tam görünemese de o tarafa dikkatli dikkatli baktı.

Mehmet saatine bakıp:

– Ooo!.. Saat da epey olmuş. Nerede kaldı bu otobüs, dedi. Dedi ama Barbaros'tan cevap alamadı. Çünkü yanında duran Barbaros o ışığa biraz daha yakından bakmak için birkaç adım öne doğru ilerlemişti.

Uzaklarda, çok uzaklardaki köknar ağaçlarının arasındaki ışık âdeta onları dondurmuştu. Biraz sonra:

– Abi bakar mısın şuna dedi ve sonra da tebessüm etti. Benim havai fişek diye âdeta vurulduğum şey meğer dolunaymış. Her gün gördüğümüz bildiğimiz Ay'mış, yahu!

– …

– İşte bundaki sanata hiçbir havai fişek sanatçısı ulaşamaz. Her gece sessiz sedasız doğuyor ve pırıl pırıl gökyüzünü aydınlatıyor. Havai fişeklerdeki sanata hayran olurken bunu göremiyoruz. Şundaki güzelliğe, parlaklığa bakar mısın? Sanat bu işte… Sanat bu… Rabbim ne güzel yaratmışsın.

İkisi de diğer tarafta patlayan havai fişekleri bırakıp dolunayı seyrettiler. Bir müddet sonra durağa gelen otobüsün sesiyle daldıkları düşünceden sıyrıldılar. Mehmet bir taraftan Barbaros'a "Bu sanatı unutmamak lâzım." diyor, bir taraftan da son otobüsü kaçırmamak için şoföre eliyle durmasını işaret ediyordu.

ŞEMSİYE

Mutfaktan gelen radyo sesi çaydanlığın fokurtularına karışıyor, oradan bütün eve yayılıyordu.

Atike Hanım, tulum peynirini tavaya koyduktan sonra biraz da su ilave etti. Tavanın kapağını kapadıktan sonra domatesleri doğrayıp ellerini kuruladı. Çay bardaklarını masaya koyarken:

– Necmi, evlâdım taze soğan da doğrayayım mı, diye seslendi.

– …

İçeriden cevap gelmeyince tekrar seslendi:

– Kuzum sana diyorum, beni duymuyor musun, dedi ve ardından ekledi: "Huuu! Komşu komşuuuu. Haydi, bırak tembellik yapmayı da kalk artık."

Atike Hanım'ın sözleri koridorda yumuşak bir melodi gibi yankılandı. Bir süre sonra Necmi'nin odasından bir "Küüüt!" sesi geldi.

Bu, Necmi'nin yataktan düştüğünün yani uyandığının işaretiydi. Çok sürmemiş, bu sesin ardından Necmi,

misketlerini oyunda kaybettikten sonra mızmızlanan çocuk gibi "Of ya! Offf!" diye söylenmeye başlamıştı.

Ne zaman işe geç kalsa ortalığı birbirine katar; bu gecikmenin sorumlusu olarak annesine sitem ederdi. Oysaki kadıncağız defalarca oğlunun kapısına gelmiş ama onu uyandıramamıştı.

Necmi oflar ve uflarla rahatlayamamıştı; bu sefer cümle kurmayı düşündü ama başaramadı:

– Eh anne, benim patrondan fırça yemem senin hoşuna mı gidiyor, diye söylendi.

– Ah evlâdım ben, seni bir saattir uyandırmaya çalışıyorum. Duyduğun mu var ki. Hem on beş dakika önce kalkıp yatakta oturduktan sonra "Kalktım anne!" diyen sen değil miydin? Demek ben çayı demlerken sen yine yatağa daldın.

Annesinin sözlerini yarım yamalak dinleyen Necmi, sandalyenin üzerine yığdığı gömleğini ve pantolonunu giydi. Sonra yüzünü yıkamak için lavaboya koştu. Lavaboya doğru giderken bir taraftan da çorabını giymeye çalışıyordu ki dengesini kaybederek yere yuvarlandı.

Yerden kalkarken tekrar:

– Aman ya! Of ya!... Nedir bu benim başıma gelenler, diye avazı çıktığı kadar bağırdı.

Annesi, koluna girip kaldıracaktı ki düştüğü yerden kalktı. Yarım yamalak elini yüzünü yıkayıp kapıya yöneldi. Tam kapıdan çıkarken annesi:

– Kahvaltı yapmadan mı gidiyorsun. Ah oğlum ah! Dur bari şemsiiii…

Annesi sözünü bile tamamlayamamıştı. Necmi koşarak merdivenlerden indi. Arabasını almak için bir sokak ilerideki otoparka kadar yürümeliydi.

Sokağa çıktığında yağmuru fark etti. Pirinç tarlasına dönen sokakta çamura batmadan yürüyebilmek için zeybek gibi zıplamaya başladı.

Bu arada arabanın biri üzerine su sıçratıp yanından geçti. Çamurlanan elbisesi onu iyice çileden çıkardı.

– Ayıp be! Ne acelen var, dedi ama araba durmamıştı bile.

Necmi, hızla arabasını alıp az ilerideki trafik ışıklarında onu yakalayacak ve adama, "Almışsın arabayı altına… Ne o öyle, yayalar yokmuş gibi davranmak." diyecekti.

Gaza sinirle bastı. Bu arada sıçrattığı sudan ıslanan insanları fark etmedi bile. Düşündüğü gibi arabaya yetişti. Sol taraftan önüne geçemeyeceğini anlayınca sağdan geçmeye çalıştı. Tam arabanın yanına gelince, şoförün komşusu Latif Bey olduğunu fark etti.

– Vay bizim Latif Bey'miş. Oldu mu yani. Arabayı ne zaman yeniledi yahu, diyerek arabayı süzdü.

Emine Hanım da arkada oturuyordu. Bu arada Emine Hanım'ın omzuna başını yaslamış duran tülbentli bir teyzenin olduğunu fark etti. Biraz daha dikkatli bakınca, bu kişinin kendi annesi olduğunu anladı.

Necmi, ne olduğunu anlayamamıştı. Hemen arabayı takip etmeye başladı. Artık hastane yoluna dönmüşlerdi. Bir süre sonra acil servisin girişinde onlara yetişti. Arabayı park edene kadar annesini içeri almışlardı. Latif Bey'i kapının önünde görüp telaşla sordu:

– Latif Abi ne oldu?

– Aaaa! Necmi, sen nerden çıktın şimdi?

– Abi anneme ne oldu?

– Önemli bir şeyi yok; telâşlanma. Şimdi içeri aldılar. Galiba ayağını burkmuş.

– Ama nasıl olur? Ben evden çıkarken sapasağlamdı.

Latif Bey, Necmi'nin koluna girerek acil servise doğru ilerledi. Yürürlerken:

– Evden yeni çıkmıştım ki merdivenlere çömelmiş bir şekilde Atike Hanım'ı gördüm. Bir elinde şemsiye vardı. "Hayırdır, ne oldu size?" dedim. Sesime bizim

hanım da koştu geldi. Beraber koluna girip apar topar buraya getirdik, dedi.

Necmi, "şemsiye" kelimesini duyar duymaz annesinin ona yetişmek için acele ettiğini ve bu sebeple de düşüp ayağını incittiğini anladı. Daha sonra da kendi kendine:

– Ah benim düşüncesiz kafam ah! Demek şemsiye ha, diye söylendi.

Kapıdan içeriye girdiklerinde annesini sedyede otururken gördü ve koşarak ona sarıldı. Annesi şaşkın bir şekilde:

– Necmi sen işe gitmemiş miydin oğlum? Aaa ama ama sen ıslanmışsın; oldu mu şimdi, deyiverdi.

Kendi hâlini unutup oğluna sarılan Atike Hanım, şefkatinin karşılığında bir şey beklemiyordu. Sadece bütün anneler gibi Allah'ın onun kalbine koyduğu sevgisini dillendiriyordu.

Doktor, Atike Hanım'ın ayağını kontrol ettikten sonra birkaç ilaç yazıp Atike Hanım'ı taburcu etti. Sedyede doğrulan Atike Hanım:

– Necmi oğlum işe de geç kaldın ama deyince:

– Canım annem, bütün kabahat baştan beri bana aitti. Seni eve bıraktıktan sonra giderim. Üstüne de paşa paşa fırçamı yerim. Belki böylece akıllanırım, dedi.

Bunları söylerken hem Necmi gülüyordu hem de Atike Hanım. Dışarı çıktıklarında yağmur hızlanmıştı. Annesini giriş kapısının yanındaki sandalyeye ıslanmasın diye oturttuktan sonra arabasını almaya koştu. Oğlunun koşarak gitmesini seyreden Atike Hanım "Aman çocuk dikkat et düşeceksin." demeyi de unutmadı. Necmi koşarak giderken annesinin gözünde adım adım bir çocuk kadar küçüldü, küçüldü.

TÜRBEDAR

Sıcak hava, denizden esen rüzgârı da peşine katıp Eminönü Camii'nden Zeyrek yokuşuna, oradan da Ayasofya Camii'ne doğru şehri seyran ediyordu.

Şehir, şehrin ortasında Eminönü, Eminönü'nde bir durak; durakta da İsmail, bir bekçi gibi duruyor ve annesinin gelmesini bekliyordu. Beklerken de gelen geçen insanların suratından manalar çıkarıp sıcağı unutmaya çalışıyordu.

İşte şu nineyi oruç hiç acıktırmamış gibi tebessüm ediyor. Aha şu gelen çocuk, öğleye kadar oruç tutmuş, ardından ödül olarak verilen parayla dondurma almış da yiyor. Dondurmayı yerken de ilk dondurmasını yer gibi sündürüyor, tadını çıkarıyor. Ya şu gölgedeki delikanlı… Hıı seni seni… Benden kaçıp kulübenin gölgesine mi saklanırsın… Alelacele kıldığın namazın tespihini çekiyorsun değil mi; ne o bakayım mırıl mırıl bir şeyler söylenir dudakların… Heeeyt yüzükoyun yere yatmış kedi, sen de kaçamazsın gözümden. Kim bilir sen de oruçluları düşünmeden sigarasını içen adama

içerliyor; yapma kardeş der gibi miyavlıyorsun. Haksız da sayılmazsın kedicik… Ama amaaa bir taraftan da az ileriye konan kuşu avlamak için pusuya yatıyorsun. Aman arabaya dikkat…

Bu arada geçen arabanın korna sesi, hem kediyi hem de kuşu ürkütüp kaçırmıştı. İsmail saatini kontrol ettikten sonra:

– Üzülme pisicik zaten iftara daha var. Bak ben de acıktım ama söyledim ya, iftara daha var, dedi.

İftara daha var, cümlesini bir daha tekrarladığında sözüne bir cevap geldi:

– Hayırdır kiminle konuşuyorsun?

Annesi yanı başındaydı. Çömeldiği yerden kalktı ve pantolonunu temizledi:

– Hah! Anne geldin mi? Ben de sıkıntıdan geleni gideni konuşturuyordum.

– Geleni gideni mi konuşturuyordun! Ah be evlâdım güneşte fazla durma; bak neler de demeye başladın. Şurada bir abdest alıp gelene kadar, sıcak mı çarptı ne!

– Yok, be anacığım! Ben sana daha sonra anlatırım. Şimdi dediğin türbeyi geç kalmadan bulalım da... Bak iftara da az kaldı. Ben iyice acıktım. Sonra buralarda açlıktan düşer kalırım; karışmam.

Bu sözden sonra İsmail, gülerek annesinin koluna girdi ve küçük bir çocuk gibi zıplaya zıplaya yürümeye başladı. Annesi de:

– Aman da aman benim minik kuzum; hele şu türbeyi bir bulalım. Onca yolu geldik; varsın olsun bu sefer de, derken o sözünü bitirmeden İsmail atıldı:

– Galiba burası; evet evet burası.

– Hay yaşa oğul! Hele girip dua edelim de ne yapacağımızı sonra düşünürüz.

Annesiyle birlikte binaların arasında sıkışıp kalmış türbeye doğru ilerlediler. Beyaz taşlarla örülü küçük bahçeyi geçip türbeye yaklaştılar.

İsmail, annesine söz verdiği için türbeleri gezdiriyor, bundan da büyük haz alıyordu. Ancak kapıya yanaştıklarında kapının kilitli olduğunu fark ettiler. İsmail, kapının yanındaki giriş saatlerini gösteren kâğıda bakıp:

– Hay Allah! Türbe kapalı. Ziyaret saati geçmiş, diye hayıflanırken Safiye Hanım bir şey söylemiyor, dua ediyordu. İsmail de duasını ettikten sonra saatine baktı; iftara on beş dakika kalmıştı. Annesine dönüp:

– Anne, iftar vaktine de az kaldı; bak türbe de kapalı. Haydi, gidelim, diyecekti ki o sırada bahçe kapısından bir adam girdi.

Bu adam türbedar olmalı, diye düşündü İsmail. Türbedar, elindeki torbayı yere bırakıp kapısını açtı. İsmail'in gözü türbedarın torbasındaydı. Torbada birkaç ekmek, on kadar da yumurta vardı. Ekmek sadece görünmüyor, biraz da kokuyordu. Ya da İsmail öyle olduğunu düşünüyordu.

Türbedar, içeri girmiş ama kapıyı açık bırakmıştı. Biraz sonra açık kalan kapıdan dışarıya ekmek kokusunu unutturacak kadar yumurta kokusu gelmeye başladı. İsmail, kokunun tesiriyle:

– Hey be mübarek, nasıl da koktu. Şu hâle bak yahu; başka zaman yemek denilince listeye bile giremeyen yumurta, nasıl da kebapları geride bıraktı ve gelip burnumun dibinde dikildi durdu, diye söylendi. İçeri hızlı adımlarla giren adam, beş altı dakika sonra tekrar kapıda göründü ve:

– Kardeş, buyurun, dedi.

Adamın kime seslendiğini başta anlamayan Safiye Hanım ve İsmail, çevreye bakındıktan sonra bahçede kendilerinden başka kimsenin olmadığını hatırlayınca:

– Bize… Bize mi söylüyorsunuz? Biz dua edip çıkacaktık da, diye mırıldandılar.

– Tamam, yine dua edersiniz; bakın az sonra ezan da okunacak. Hele birkaç lokma bir şeyler atıştırın, dedi türbedar.

Safiye Hanım ve İsmail, bu tekliften sonra kapıdan içeriye girdiler. İçeri girdiklerinde gördükleri küçük iftar masası onları çok şaşırttı. Fokurdayan çaydanlığın sesi türbenin duvarlarında yankılanıyordu. Bir tarafta yeni yıkanmış domatesler, bir tarafta kesekâğıdıyla birlikte konulmuş beyaz peynir ve zeytin, bir tarafta da tavada nar gibi kızarmış yumurta duruyordu.

Türbedar, ellerini havlusuyla kuruladıktan sonra masaya daha önce koyduğu bardaklara çay doldurdu. Ardından da kapıdan içeri çekinerek giren misafirlerine:

– Buyurun buyurun. Hocanın da eli kulağındadır... Birkaç bir şey hazırlamıştım; Allah ne verdiyse yeriz. Hem rüyamda da iki misafirim gelecek onları iyi ağırla, demişlerdi. Ne iyi ettiniz de geldiniz, dedi.

İsmail, türbedarın sözleri ve davranışlarındaki samimiyetten çok etkilenmişti. Bir süre sonra üzerindeki şaşkınlığı atıp iskemlelerden birine oturdu. Ezanın ardından bir serçe ürkekliğiyle yemeğe başladı.

Akşam geceye dönerken İstanbul, İstanbul'da Eminönü, Eminönü'nde bir türbe ve türbede yaşananlar, serin bir ezan gibi geceye düşüyor, insanların içine huzur salıyordu.

BİZİM ŞİŞMAN

Sabahın serinliği sınıf duvarlarına da işlemişti. Soluk bir sarı ve altındaki kir göstermeyen gri yağlı boya arasında tek renklilik, öğrencilerin asılı duran montlarıydı.

Erken gelen öğrencilerin bir kısmı sabah uykusunu tamamlarken, bir kısmı da kendi aralarında konuşuyordu:

– Aman ben bunları onu çekiştirmek için söylemiyorum ki!

– Peki, duysa hoşuna gider mi?

– Yahu kardeşim, bu söylediklerim yalan mı şimdi yani?

– Dediklerin doğru olabilir, ama bunları söylemek doğru değil. Söylediklerin doğru olsa gıybet, doğru olmasa iftira olurdu. Yani her halükârda konuşman doğru değil.

Ahmet, bu söz üzerine durdu, düşündü ama kabul etmeyi kendisine yediremeyince çamura yattı. Kaşlarını çatarak:

– Sen de beni günahkâr ettin çıktın. Hem arkadaşım değil mi yahu söylüyorum işte. Bence sen olayları abartıyorsun, dedi.

– Hiç de düşündüğün gibi değil. Birgün sen de anlarsın inşallah, diye karşılık verdi arkadaşlarından biri.

Arkadaşlarının dediklerine hak verse de kendini ezdirmek istemeyen Ahmet, yüzünü yıkamaya gideceğini söyleyerek sınıftan çıktı. Birkaç dakika sonra suratından sular damlaya damlaya geri geldi.

Kapıdan içeri tam adım atacaktı ki duyduklarıyla vurgun yemiş balıkçı gibi dondu kaldı. Arkadaşları "Şişman Ahmet! Bizim Şişman yahu." demişlerdi de kafasını çevirip o tarafa bakamamıştı bile.

Az önce arkadaşı ona dedikodunun kötülüğünü anlatmıştı oysaki... Ahmet kendi söylediklerini unutmuş, arkadaşlarının konuşmalarına alınmıştı. Kendisini bu girdabın içinde hissedince ne kadar hatalı olduğunu anladı. Buna rağmen arkadaşlarının konuşması onu sinirlendirmişti.

Onlara hatalı olduklarını haykırmak istedi. Yerinden kalkacaktı ki dersin içerisinde olduğunu

anladı. "Onlara hak ettikleri cevabı, zil çalınca vereceğim!" diye mırıldanarak diline gelen kelimeleri yuttu ve yerine oturdu.

Zilin çalmasıyla, hipodromda koşmaya başlayan yarış atı gibi yerinden fırladı.

Haykırdı, kızardı bozardı. Yorulunca durdu. Ancak arkadaşlarının yaptıklarından utanmalarını beklerken, üstüne üstlük bir de güldüklerini görünce sinirleri tepesine çıktı.

Bu arada gülmekten katılan arkadaşlarından bir tanesi, cebinden bir kâğıt çıkararak ona sordu:

– Bu ne biliyor musun?

– Neyse ne? Bana ne bundan?

– Olur mu? Yarın sınıf maçımız var. Biz de sınıfın iyi oyuncularını liste yaptık.

Ahmet bir eliyle hafif içeri çekik göbeğini göstererek:

– Eeee. Neden bana "Şişman" diyorsunuz peki, dedi.

Arkadaşları:

– Yahu senin soyadın "Şişman" değil mi, deyince Ahmet kırmızıdan pembeye dönüşen suratıyla:

– Evet, deyiverdi.

Arkadaşı sözüne kaldığı yerden devam etti:

– Ben listeyi yaparken senin ismini yazıyordum. "Ahmet" dediğimde Sinan anlamadı. Diğer Ahmetlerle karışmasın, diye ben de soyadınla söyledim. Sen de o sırada sınıftan içeri giriyordun.

Bunları duyunca Ahmet de kendini tutamamış gülmeye başlamıştı.

Artık hep birlikte gülüyorlar, arada durup "Şişman!.. Bizim Şişman!.." diyebiliyorlardı.

HİÇ BİTMEYECEKMİŞ GİBİ

O gün evde garip bir şeyler olduğunu hissetmiştim.

Aslında her şey babamın beni konuşmak için karşısına oturtmasıyla başladı. Öyle suç falan da işlemiş değildim. Konuşmanın konusu, o sabah babamdan almasını istediğim cep telefonuydu. Babam gayet ciddi yüz ifadesiyle:

– Ben, oğlumu kıracak değilim ya. Tabii ki alırım. Bu senin en tabi hakkın, dedi ve kendisine şaşkın şaşkın baktığımı fark edince de sözüne şöyle devam etti:

– Hem bunu da yapamayacaksam nasıl bakarım insanların yüzüne. Ben, baba olacağım ve utanmadan, çocuğumun biricik isteği cep telefonunu almayacağım; var mı böyle bir şey.

Ardı ardına gelen bu sözlerden babamın benimle alay ettiğine kanaat getirdim. Zaten babam:

– İstediğin telefon pahalı olsa da biz ne güne duruyoruz ki, deyince benimle dalga geçtiğine ve telefonu almayacağına şüphem kalmadı.

– Ama baba, diyecektim ki babam derin bir nefes daha alıp sözüne kaldığı yerden devam etti:

– Teklifimi kabul edersen, dediğin telefonu alman için sana yardım edeceğim.

Cep telefonunu almanın kolay olmayacağını anlamıştım. Çünkü babamın teklifi şuydu:

– Bak güzel evlâdım, evin doğalgaz, telefon, su ve elektrik faturalarının her ay ödenmesi gerekiyor. Sana 300 lira veriyorum. Daha önceki ayın faturalarının toplamı 225 lira tuttu. Bu faturalardan arta kalan para senin olsun. O parayla telefon alırsın.

Bana garip gelse de bu teklifi kabul etmek tek çaremdi. Özür dilerim diğer ihtimali söylemeyi unuttum. Diğer ihtimal telefondan vazgeçmekti. Ama buna razı olamazdım.

Anlaşmayı imzaladığım günden sonra evde bir kovalamaca başladı. Nerede boş yere yanan lamba görsem, cep telefonu gözümün önüne geliyordu. Bu sebeple elektrik düğmesinin üzerine atılıyor, hemen kapatıyordum.

O günlerde annem bile garipleşmişti. Bana, "Çocuğum sabahtan beri beraber olduğun arkadaşınla,

ne bulup da bu kadar konuşuyorsun?" diyen o değilmiş gibi telefonun başına geçip dakikalarca konuşur olmuştu. Hele bir seferinde telefonda lahana sarması tarifi verişi vardı ki sormayın...

İş lahana sarmasının püf noktasına gelince ben de kendimden geçtim. Ama bu kadar da olmaz ki... Dakikası kaç para bu telefon konuşmasının!

Bir başka gün babamın çeşmeyi açık unutup televizyonun karşısında diş fırçasıyla beklediğini, annemin söylenmesinden anlayınca yataktan fırladım. Çeşme, Kızılırmak gibi akıyordu. Su israf olmasın diye son günlerde sabahları yüzünü bile ıslak bezle silen ben, çeşmenin boşa aktığını gördüğümde bayılacak gibi oldum.

Bunlar yetmiyormuş gibi bir de kardeşim internette uzun uzun oyun oynamaya başlamıştı. Yaptıklarını çocukluğuna bağışlamıştım ama o da belli bir yere kadar... Bir seferinde tam on dakika internette sörf yapınca internet kablosunu öyle bir çektim ki, kablo duvardaki yerinden çıktı.

Hayır, hayır, para bu kadar kolay harcanmamalıydı!

Ağabeyimin saçına jöle sürdüğü için her akşam saçını yıkaması, kardeşimin lambaları açık unutması, annemin çamaşır, bulaşık yıkaması... Bütün bunlar

gece yatağa yattığımda gözümün önünden bir bir geçiyor, uykularımı kaçırıyordu.

Anlaşmayı imzalayalı bir hafta yeni dolmuştu ki babam salonda ev halkını toplamış bir şeyler anlatıyordu. Ben, odaya girince bir kahkaha tufanı kopuverdi.

Annem bir taraftan lahana sarması tarifi olayında verdiğim tepkiyi söylüyor, kardeşim diğer taraftan internetle ilgilisini hatırlatıyor, ardından da babam muhabbete katılıp diş fırçalanırken açık kalan suyu kapatmaya koşmamın taklidini yapıyordu. İşte o zaman, bunun daha önce yapmış olduğum hataları gösteren şirin bir tiyatro olduğunu anladım.

Ne yalan söyleyeyim oyuncular da iyi oynuyordu hani. Meğer hiç bitmeyecekmiş gibi kullandığım ne çok şey varmış.

Aldığım bu dersten sonra yaptıklarıma bir de telefonu eklemek istemediğimden, telefon talebimi uzun bir süreliğine erteledim.

DOKTOR MEMDUH BEY

Koridorda sıra sıra dizilmiş oda kapıları henüz açılmamıştı. Ortalıkta bir nöbetçi hemşire bir de müstahdem vardı. Müstahdem, koridoru paspasla baştan sona bir kez temizledikten sonra durdu ve aynı çabuklukla ters tarafa doğru geçti, gitti. Ardından da çamaşır suyu kokusu kapladı koridoru.

İnsana baygınlık hissi veren bu koku çekilsin diye koridorun iki ucundaki camları açtı. Bir an durup geriye baktı ve diğer katları temizlemek için ayağını sürüye sürüye gitti. Onun gitmesinin ardından iki çatık kaş göründü koridorun ucunda. Bu, Doktor Memduh Bey'di. Tavırlarından sinirli olduğu anlaşılıyordu.

Masamdaki dosyaları düzeltip:

– Hayırlı sabahlar Doktor Bey, dedim.

Dedim ama beni duymadı. Tekrar seslendim, göz ucuyla bakıp:

– Buyur İhsan Bey, dedi.

– Hayırdır Doktor Bey, dedim ama soruma cevap alamadım.

Garip bir şeyler olduğu belliydi. Kulak ve burnunun kızarması, Memduh Bey'in kızgın olduğunun işaretiydi. Sordu:

– İhsan Bey, sen de duyuyor musun?

– Evet, ben de biraz önce camları açtırmıştım ama koku gitmemiş. Kürşat Efendi'ye kaç kere "Bu kadar çamaşır suyu dökme, içerisi çamaşırhane gibi kokuyor." dedim ama dinletemedim.

– Ne, çamaşır suyu mu?

– …

Doktor, gözlüklerinin üzerinden bakarak sözüne devam etti:

– Ben sigara kokusunu kastetmiştim.

– Hımmm, biraz var gibi.

– Sen şimdi şu dosyadan gelen sigara kokusuna biraz mı diyorsun? Koku gitsin diye iki gündür camı bile kapatmıyorum, deyince sıkıntının sigaradan kaynaklandığını anladım.

Daha sonra da sinirli bir şekilde:

– Devenin sevmediği ot burnunun dibinde bitermiş, derler ya; benim burnumun dibinde değil içinde bitiverdi. Hem ot da değil; âdeta deve dikeni, diye söylendi.

Bir müddet kendi kendime güldüğümü görünce de o sabah başından geçenleri anlatmaya başladı:

– Sabah sabah, adamın biri, durakta, sigarasını şimendifer gibi tüttürünce uyardım.

– O da söndürdü değil mi?

– Nerdeee!

– Aaaa! Oldu mu şimdi!

– Beni duymadığını düşünerek bir kez daha, "Beyefendi, bak küçük çocuklar var." dedim. Bu sefer gözlerimin içine baka baka sigara içmeye devam etti. Sanki ben orada yoktum, ona değil de duvara konuşuyordum.

Doktor bunları söylerken, o anı tekrar yaşıyormuşçasına sinirlendi, elini masaya vurdu.

– Aşk olsun Doktor Bey buna mı sinirlendiniz, dedim.

– Bununla kalsa yine iyi. Baktım otobüs gelmeyecek, ben de taksiye bindim. Özür dilerim taksiye dedim; gaz odasına demeliydim. Adam sanki sigara içmiş, camı, kapıyı da sıkıca kapamış, arabaya binmemi beklemiş... Aman Allah'ım! Öleceğim zannettim. "Af edersiniz sigara bana dokunuyor da." dedim. Neredeyse izmaritine kadar içtiği sigarasını, "Şimdi yakmıştım ama neyse..." diyerek camdan dışarı attı.

Camdan dışarıya bakıp yutkundu Memduh Bey. Konuşmakta zorlanıyordu. Masanın üzerine, yerlere ve önlüğüne elindeki esanstan döktükten sonra konuşmasına kaldığı yerden devam etti:

– Olanlar yetmiyormuş gibi geldim bir de bu kokulu dosya çıktı. Dosyayı getiren adam, neredeyse sigaradan ölecek, ama ısrarla içmeye devam ediyor. Biliyor musun İhsan Bey, ona kolunun, bacağının sigara sebebiyle kesilebileceğini, hatta bir makineye bağlı yaşamak zorunda kalabileceğini söyledim ama kâr etmedi.

Doktor, sudan çıkmış balık gibi soluyordu. Konuşurken burun delikleri kalkıp iniyor, gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi büyüyordu. Ama bir süre dinlendikten sonra tekrar söze başladı:

– Ben değil on profesör gelse, bu adam ikna olmayacağa benziyor. Yahu yavaş yavaş ölüyorsun, bırak şu inadı artık, dediğim çok oldu ama nerde… Tiryakilik diyorlar da başka bir şey demiyorlar… Şu tahtaya söz geçiyor da bunlara… Yahu kokusundan biz odada duramıyoruz, adamcağız su içse o kokuyla, yemek yese o kokuyla, nefes alsa o kokuyla beraber…

Hastaya çok üzüldüğü her hâlinden belliydi. Ne zaman bir şeylere canı sıkılsa hep böyle anlatırdı. Ben sadece susar onu dinlerdim. Bir vakit öylece konuşmadan önündeki dosyayla ilgilendi. Beni unuttuğunu düşünüyordum ki bu sefer tebessümler içerisinde konuşmaya başladı:

– Hey güzeller güzeli Peygamber Efendimiz, dedi ve durdu.

Gözlerinin içi gülüyordu. Âdeta dingin sularda süzüm süzüm salınan bir yelkenli oldu. Artık konuşmuyor, bir rüya ülkesini resmediyordu:

– İnsanları bundan çok daha kötü alışkanlıklardan vazgeçirmesini görüp iman etmemek divanelik… Bunu ancak bir peygamber başarabilir, dedirtiyor. Şimdi aynı şeyin yüzde birini yüz tane filozof bile başaramaz.

Öksürük sesiyle ikimiz de kapıdan gelen kişiye döndük. Bahsettiği hasta gelmişti. Kokusu da beraberinde girdi içeri. Çekingen tavırları, sınava hazırlanan bir çocuğu andırıyordu.

"Doktor Bey dosyayı daha önce bırakmıştım ama..." dediğinde:

– Buyurun, buyurun, sizin işiniz uzundur. Ayakta öyle beklemeyin, diyerek hastayı oturttum. Konuşamayacak kadar bitkin görünüyordu. Sandalyeye ilişirken ancak gözleriyle teşekkür edebildi. Sigara dumanı rengine dönen benzi "Lütfen, kurtar beni, Doktor Bey." diyordu.

BU KAÇINCI ÖĞÜN

Evdeki bütün ışıkların kapanmasıyla; damlayan çeşme, cızırdayan radyo, tahtakurularının tıkırtıları, üst kattaki komşunun terlik tıkırtıları, hepsi sus pus olmuştu. Uzun süren bu suskunluk, geceye yıldırım gibi düşen kapı gıcırtısıyla bitivermişti. Ses mutfak tarafından geliyordu.

Herkes gibi mışıl mışıl uyuyan Melih, bu sesle yatağında doğruldu. Sesin mutfak tarafından geldiğini anlayınca sebebini tahmin etti, ama yine de ürkek adımlarla oraya gitti.

Kapıyı açınca tahmin ettiği gibi kardeşi Suphi'yi buzdolabın başında yakaladı:

– Ne yapıyorsun bakayım?

Suphi, suçüstü yakalanmanın tedirginliğiyle:

– Abi inan isteyerek yapmıyorum.

– Bırak şimdi istereyerek yapmıyorum laflarını. Gecenin bu vaktinde az kalsın bana kafanı deldirecektin.

Melih, bir taraftan gecenin bir vaktinde yaptığının yanlış olduğunu söylemeye diğer taraftan da buzdolabının kapısını kapatmaya çalışıyordu. Bir süre sonra dolabın kapısında elim sende oyununa benzer bir şekilde itişip kakıştılar. Kardeşini burada ikna edemeyeceğini düşünen Melih, salona davet etti. Daha doğrusu onu ite ite mutfaktan çıkardı.

– Bu saatte bazen karnım acıkıyor…

– Nasıl olur! Gecenin bu saatinde yemek yenir mi!..

Suphi, ofladı, pufladı, sonra:

– Aslında bu durumdan ben de şikâyetçiyim ama ne yapayım; kendime engel olamıyorum.

– Allah, Allah…

Suphi, anlattıklarıyla abisini ikna edemeyince mırıldandı:

– Ne yani; sabah ağzımda enginarlı bakla tadıyla uyanmaktan hoşlandığımı mı zannediyorsun. Ama…

Melih, kardeşinin gözlerinin içine dik dik bakarak tekrarladı:

– Amaaa…

– Sonra bu duruma da sinirlenip yemek yiyorum.

Kardeşinin söylediklerine daha önce de şahit olduğu için Melih itibar etmiyor, onu yaptığı bu yanlıştan

kurtarmaya çalışıyordu. Annesi "Yavrumun biraz kilo almasından ne olacakmış ki..." dese de babası "Yahu ben bu çocuğa artık dur diyemiyorum Melih. Nerede, nasıl yemek yediğini bile yakalayamıyorum. Aman sen gözünü dört aç da onun içindeki bu açlık hissini bir dengede tutalım." demişti. Babasının bu talimatından sonra bir hafiye gibi kardeşini köşe bucak takip eden Melih işini hassasiyetle yapıyordu. Kardeşini koltuklardan birine oturttuktan sonra:

– Sen yemek yemiyorsun, âdeta bunu hayat tarzı hâline getirmişsin. Gün boyunca yiyor, yiyor; yorulunca dinleniyor, sonra tekrar yemeye başlıyorsun. Hakikatli bir kahvaltıdan sonra işi hafifletirsin diye bekliyorum ama nerde! Öğle ve akşam yemeklerine ilave yeni yemek saatleri türettin: Kuşluk ve ikindi.

– O kadar olmasa gerek...

– ...

– Bazen oluyor muydu yoksa... Tüh yahu, deyip gülümsedi Suphi.

Abisi sözüne kaldığı yerden devam etti:

– Akşam çayıyla birlikte bir şeyler atıştırıyorsun. Film seyrederken çereze dalıyorsun. Müzik dinlerken, yolda yürürken, ders çalışırken... Nasıl yapıyorsun anlamıyorum ama hep bir şeyler yiyorsun. Hani başarabilsen yüzerken ve uyurken de yemek yiyeceksin.

Ayrıca bunlar yetmiyormuş gibi yatmadan önce de mutfağa dalıp ne bulursan süpürüyorsun.

– ...

– Mutfak masasından fazla mutfakta bulunuyorsun, desem yeridir.

– Gerçekten sen söyleyince ne kadar çok yediğimi gördüm. Vay benim hâlime!

Kardeşinin üzüldüğünü gören Melih, sesini yumuşatarak konuştu:

– Bak kardeşim, Allah bizi mükemmel bir saray suretinde yaratmış. Ağızdaki tat alma hissi bir kapıcı gibidir, sinir ve damarları telefon telleri gibi kullanarak vücut merkezindeki mideye haberler gönderir. Gelen yiyeceğin, bedene lüzumu yoksa "Yasaktır" der, dışarı atar. Ağzımızdaki tat alma hissimiz bir kapıcı iken, midemiz de bedenimizin idaresi noktasında bir efendidir. Vücut sarayına ve sarayın hâkimine verilen hediyenin yüz derece kıymeti varsa, kapıcıya bahşiş olarak ancak beş derecesinin verilmesi uygun olur, fazlası olamaz. Tâ ki, kapıcı gururlanıp, baştan çıkıp, vazifeyi unutup, fazla bahşiş veren ihtilâlcileri saray dâhiline sokmasın, değil mi?

Ağabeyinin dediklerini can kulağıyla dinleyen Suphi ayağa kalkıp şöyle dedi:

– Tamam teslim oldum, dediklerinin hepsini kabul ediyorum. Beni durdurmak için dersine iyi hazırlanmışsın. Artık bu hâlime bir dur demem lâzım.

– Hay sen bin yaşa e mi!

– İstersen neler yapacağım konusunda konuşurken biraz meyve yiyelim! Ardından bir de bol kaymaklı baklava… Üzerine de dondurmaaa… Allah Allaaah!...

– …

– Şaka şaka… Ben de buna engel olmayı düşünüyordum, dedi ve şaşkın şaşkın bakan ağabeyiyle birlikte az önce söylediği sözlerine güldü Suphi.

Tekrar yataklarına döndüklerinde gece, yine aynı sessizliğine büründü. Suphi, açlık hissini bastırmak için tavan arasındaki kumruların hu hularına "Kapıcıya fazla pirim verme." diyerek eşlik etti. Bir müddet sonra da uykuya daldı.

VESVESE

Beyaz fayansların arasında temizlik malzemeleri, lavabolar, parıl parıl aynalar… Contası gevşeyen musluktan damlayan suyun ritmik tıpırtısı…

Yan yana sıralanmış çeşmelerden ikisinin konuşması lavabolardaki suskunluğu bitirmişti:

– Aa! Ama bu kadar da olmaz ki…

– Yine ne oldu? Tıııs! tıs tıs!

– Görmüyor musun?

– Hayır! Horrrr… tısss…

– Onu daha önce de görmüştüm. Adamcağız musluğu açıyor, daha sonra foşur foşur ellerini yıkıyor.

– Yıkar canım; ne var şimdi bunda?

– Daha ne olsun; geçen sefer elini yıkaması tam yirmi dokuz dakika sürmüştü.

– Allah'tan otuz dakika değilmiş. Tıs tıııııssss!

Musluğun başındaki adam suyu kapatınca ikisi de sustu. Heyecan içerisinde onu takip ediyorlardı. Adam, elini kurulayıp çıkacaktı ki vazgeçti ve tekrar musluğu

açtı. Yıkadı, yıkadı, yıkadı… Sular aktı, aktı, aktı… İki musluk arkadaş, olanlara baktı baktı baktı… Ardından da konuşmaya kaldıkları yerden devam ettiler:

– O gün de bugünkü gibi her bir hücresini âdeta tek tek yıkadı. Elleri kızarmıştı ki durdu. Elini ışığa doğru tuttu. Baktı, baktı; bütün parmaklarının buruşmuşluğundan memnun olmuştu ki tebessüm etti.

– Pes yani!

– Ya, tabi pes de dersin tıs da… Adamcağızı vesvese sarıp sarmalamış. Elinin temiz olmadığını düşünüp tekrar tekrar yıkıyor. Vesvese bu… Ehemmiyet verdikçe şişer, ehemmiyet vermezsen söner. Ona büyük nazarıyla baksan büyür. Küçük görsen küçülür.

Diğer musluk, arkadaşının sözlerine cevap verecekti ki ağzından çıkan "Forrrul, tıııısssss!" sesinden rahatsız olup fikrini değiştirdi. Diğeri konuşmasına devam etti:

– Sıra yüzünü yıkamaya gelmişti ki elinde paspasla temizlik görevlisi geldi. Onun içeri girmesiyle rahatsız olan adam, yüzünü sadece on dakika yıkadı.

– Aaa oldu mu şimdi. Adamcağız yüzünü sadece on dakikacık mı yıkayabildi? Vay be sadece ve sadece on dakika...

Diğeri arkadaşının sözlerine güldü. Gülerken birkaç tıslama da kendisinden gelince:

– Hayırdır yahu yoksa bu tıslama bulaşıcı mı? Tıııısss… Hay Allah.

– Kim bilir! Tıs; tııs tıs!

İki musluk arkadaş az ilerilerinde duran adamın ne yaptığını artık takip etmez olmuştu. Bu arada adam, başkalarının da el yıkamaya geldiğini fark edince akmaktan neredeyse çılgına dönen çeşmeyi kapattı. Daha sonra da yeni gelmiş gibi üzgün, çıktı gitti. O kadar dalgındı ki çıkarken tıslayan ve olanları seyreden muslukları bile fark edemedi.